

1 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Tako bi verovatno bilo zgodnije.
2 G. NICE: [simultani prevod] Ja bih sada hteo da se podele transkripti.
3 Oni su označeni kao 1A. Oni su u istom poretku u kojem su preda mnom.
4 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da.
5 G. NICE: [simultani prevod] Još jedan problem u vezi transkripta je da
6 nemamo engleske verzije kompletnog transkripta.
7 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ukoliko je ovaj svedok intervjuisao te
8 ljude, onda je zgodnije to uvesti kroz njega tako da se njemu mogu postavljati
9 pitanja o tome.
10 Molim da uvedete svedoka.
11 Gospodine Milošević, imate još 10 minuta za opšte i unakrsno ispitivanje.
12 OPTUŽENI: Dobro, gospodin May.
13 [Svedok ulazi u sudnicu]
14 SVEDOK: SADIK DŽEMALI /SADIK XHEMAJLI/ [nastavak]
15 [Svedok odgovara putem prevodioca]
16 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite.
17 Unakrsno ispituje g. Milošević: [nastavak]
18 P: Stali smo juče, gospodine Džemali, kod Vašeg objašnjenja da niste
19 pomogli ljudima koji su navodno streljani jer ste se plašili da ne ugrozite
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 civile. Jesam Vas ja dobro razumeo?

2 O: Ja sam pomogao ljudima koji su bili povređeni, ranjeni, onima koji su
3 preživeli egzekuciju.

4 P: Da, ali ja sam Vas pitao kad bi bila istina da Vi posmatrate kako se
5 neko sprema da stelja ljude, Vi ste komandant jedinice, eto tu iz šume gledate,
6 kako to da im niste pomogli. Kako to da niste pokušali da sprečite tako nešto da
7 se to zaista dešavalo?

8 O: Juče sam Vam rekao: zbog porodica ljudi koji su bili u toj masi, u toj
9 grupi. To je razlog. Jer njihove porodice bi bile u opasnosti. Bilo je 5.000
10 ljudi u toj grupi.

11 P: A plašili ste se da ne pogodite nekoga od porodica?

12 O: Ne. Govorim o porodicama na poljani. Nismo zbog njih mogli pucati,
13 zbog porodica na poljani. Zbog Vas. Jer Vi ste sve te porodice držali tamo.

14 P: Zar niste mogli da pucate u vazduh da sprečite to što ste, kažete,
15 videli? Da ometete to što, kažete, eto, gledate, da se događa, a Vi ništa ne
16 preduzimate?

17 O: Ništa se ne menja time da li bismo ubili jednog policajca više ili
18 manje. To je bilo svejedno; streljanje bi se svejedno desilo. Tamo je bilo i
19 žena i starca.

20 P: Gospodine Džemali, je li Vi imate zadatak da ispričate ovu priču da
21 potvrdite navodne optužbe i prikrijete NATO zločine? Je li to tačno ili nije?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MAY: [simultani prevod] To pitanje nije u redu.

2 G. MILOŠEVIĆ:

3 P: Dali ste ovaj spisak ovde. Na osnovu čega Vi dokazujete da je to
4 spisak ljudi koji su poginuli upravo u Izbici /Izbicë/ i bili sahranjeni baš u
5 Izbici?

6 O: Ja sam bio vođa onih koji su sahranjivali leševe svojih... sa nekim
7 prijateljima. Mi smo ih sahranjivali zajedno. Ja sam bio prisutan. Bio sam član
8 komiteta za sahrane. Ja sam organizovao snimanje. Mi smo ih sve sahranili i ja
9 sam u tome učestvovao lično. Svojim rukama sam ih sahranjivao i identifikovao.

10 P: Na ovom spisku se samo vidi popis imena, a ne bilo kakav dokaz za ono
11 što Vi tvrdite. Ali dobro. Recite mi, molim Vas, koliko vremena Vam je bilo
12 potrebno da konstatujete da su se povukle naše snage iz rejona Izbice?

13 O: Vaše snage su se povukle 30-og. Ušle su 26-og, a u 9.45h 30-og su se
14 povukle.

15 P: Očigledno nema smisla da trošim vreme na takva pitanja pošto nećete da
16 mi odgovorite na njih.

17 Na strani 7, u drugom pasusu izjavljujete u Vašoj izjavi da ste u odeći
18 poginulih pronašli novac i dokumenta koja ste vratili članovima njihovih
19 porodica. Kad ste im vratili taj novac i dokumenta?

20 O: Pošto se završio rat. Neki su vraćeni tokom rata. To su oni koji su
21 nađeni u okolnim brdima; njihovi dokumenti su vraćeni tokom rata.

22 P: A dobro kako je moguće da nađete novac, kad prethodno tvrdite da su im
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vojnici oduzeli sav novac i dragocenosti? Kako ste onda pronašli taj novac?

2 O: Zato što su ljudi to sakrili. Svi su morali ponešto da daju.

3 Časni Sude, mogu li ja nešto ovde da dodam?

4 P: Dobro. Objasnili ste da im je oduzet novac i dragocenosti i onda ste
5 našli novac.

6 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Samo trenutak. Samo trenutak!

7 Što želite da kažete? Izvolite.

8 SVEDOK: [simultani prevod] Ovo je novac koji je nađen u džepovima ljudi
9 koji su streljani.

10 SUDIJA MAY: [simultani prevod] U redu. Vidimo.

11 Izvolite, gospodine Milošević.

12 G. MILOŠEVIĆ:

13 P: Mi vidimo da je to jedna novčanica, a gde je nađena, to ne vidimo.

14 A da li ste Vi sa svojom jedinicom učestvovali u borbama koje su se
15 vodile od 24. do 29. marta na tom području?

16 O: Mi smo bili tamo.

17 P: Da li to mogu da shvatim kao potvrđan odgovor? Kave... kakve je
18 gubitke pretrpila Vaša i ostale jedinice ostalih brigada UČK /UČK/ u to vreme od
19 24. do 29. marta?

20 O: Bilo je gubitaka. Vrlo malo pripadnika jedinica je poginulo. Međutim,
21 stanovništvo je imalo puno gubitaka. Izgubilo je mnogo članova porodica.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A dobro, jer ste Vi tu... pošto ste juče konstatovali ovde na moja
2 pitanja da ste imali tri brigade u tom rejonu, jeste vi to sahranili učesnike
3 tih borbi sa našom vojskom i policijom ili i dalje tvrdite da ste vi
4 sahranjivali civile?

5 O: Bilo je i vojnika.

6 P: A bilo je. A kažete, poklonio Vam je neki čovek zemljište. Pa, je
7 l'... zar nije običaj na Kosovu da svaka porodica sahrani svog... uzme... uzme
8 svog člana, a ne da ga sahranjuje u... u... osim ako nije vojnik, pa je neko
9 vojničko groblje? Je l' tako ili nije, gospodine Džemali?

10 O: Kada ljudi umru prirodnom smrću, oni budu sahranjeni u sopstvenim,
11 pojedinačnim grobovima. Međutim, ovi ljudi su bili streljani i trebalo je da
12 budu sahranjeni na mestu na kome su streljani. A vojnici koji poginu budu
13 sahranjeni zajedno. Svi su sahranjeni u istom selu.

14 P: Mislite koji poginu u borbi, onda se oni sahranjuju /?kao/ vojnici; je
15 l' to 'oćete da kažete?

16 O: Rekao sam vojnicima koji rizikuju svoj život i koji poginu ne svojom
17 krivicom, koji budu streljani, bivaju sahranjeni zajedno. I to sam napisao u
18 svojoj izjavi jer su neki ubijeni na drugi način.

19 P: Dobro, dobro. To Vi tvrdite da je to tako, a ja tvrdim da svaka
20 porodica želi da uzme svog člana, bez obzira kako je poginuo, da ga sahrani
21 tamo.

22 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Nema smisla raspravljati se sa svedokom na
23 ovaj način. Imate još jedno pitanje i onda je Vaše vreme isteklo.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOŠEVIĆ: Pa kako još jedno? Rekli ste 10 minuta.

2 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da, i Vi ste ih iskoristili.

3 G. MILOŠEVIĆ:

4 P: Opišite mi kako je izgledala ta masovna grobnica u koju ste ih
5 sahranili, navodno.

6 O: Ta masovna grobnica je dugačka. Sa jedne strane je bio potok i Hamdi
7 Behrami /Hamdi Behrami/ je poklonio zemlju za mučenike.

8 P: Dobro, jeste ih Vi sahranili u zasebnim grobovima ili sve u jednu
9 jamu?

10 O: Kada je on poklonio tu zemlju, oni su svi pojedinačno sahranjeni 28.
11 marta. To su bili novi grobovi.

12 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Tapušковиću, ako
13 imate...

14 OPTUŽENI: Ali imam još nekoliko pitanja, gospodine May.

15 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Vi ste iskoristili svoje vreme. A gospodin
16 Wladimiroff?

17 G. WLADIMIROFF: [simultani prevod] Ja imam samo nekoliko pitanja...
18 stvari koje želim da razjasnim.

19 Ispituje g. Wladimiroff:

20 [Amicus Curiae ispituje putem prevodioca]

21 P: Što se tiče Vaših naočara, svedoče, rekli ste da ih je prepisao lekar.
22 Kada ih je prepisao?

23 O: Posle rata.

24 P: Da li ste ih nosili 1999. godine?

25

26

27

28

29

30

- 1 O: 1999? Da, od septembra nadalje.
- 2 P: Da li su to naočari za korekciju vida?
- 3 O: Te naočari služe kao zaštita od svetla.
- 4 P: Ali moje pitanje je bilo da li one takođe služe za korekciju vida.
- 5 O: Da, to je normalno.
- 6 P: Je li to korekcija za delekovidost ili kratkovidost?
- 7 O: Kratkovidost. Sad mogu da vidim na većoj razdaljini.
- 8 P: Da li znate broj dioptrije ili procenat korekcije vida?
- 9 O: Ne, ne znam. Ja nisam stručnjak u toj oblasti.
- 10 P: Tokom događaja u martu 1999. godine, da li pravilno zaključujem da
- 11 niste nosili naočari?
- 12 O: Nisam.
- 13 P: Što se tiče UČK, kada ste se pridružili, kada ste stupili u UČK, Vi
- 14 ste bili običan vojnik, zar ne? Redov?
- 15 O: Ja sam bio dobrovoljac.
- 16 P: Da, ali bili ste običan vojnik? Niste imali nikakav čin oficira?
- 17 O: Tokom rata?
- 18 P: Da, tokom rata. Je l' tako?
- 19 O: Da.
- 20 P: Ko je bio Vaš komandant kada ste stupili u UČK? Ko je bio komandant
- 21 Vaše jedinice?
- 22 O: Sve vreme?
- 23 P: Dok Vi niste unapređeni na taj položaj.
- 24 O: Postoji spisak na Kosovu i svi vojnici su upisani u taj registar.
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 P: Ali možete li nam reći ko je bio Vaš komandant u trenutku kada ste
2 stupili u UČK?

3 O: Svi vojnici i svi komandanti su registrovani kod UNMIK-a i tada i
4 sada.

5 P: Da, sigurno. Ali ko je bio Vaš komandant u trenutku kada ste stupili u
6 UČK?

7 O: Ja sam završio sa odgovaranjem.

8 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Zašto ne možete da odgovorite na ovo
9 pitanje? To je vrlo normalno, jednostavno pitanje. Možda ima neki razlog što ne
10 želite da odgovorite? Umesto da se igrate mačke i miša sa advokatom, objasnite
11 zašto ne želite da odgovorite.

12 SVEDOK: [simultani prevod] Ja sam rekao da sam bio prvi vođa tog voda i
13 bio sam komandant voda i sam. A on pita ko je bio moj komandant.

14 G. WLADIMIROFF: [simultani prevod]

15 P: Rekli ste sudu da kada ste stupili u UČK da ste bili običan vojnik i
16 da ste kasnije tek unapređeni. Da li je to tako?

17 O: Prvo je bila formirana grupa, obična grupa. Mi smo obrazovali tu
18 grupu, vod, tačnije manju jedinicu koja je kasnije prerasla u vod i ja sam
19 postao komandant tog voda. Ali svi počinju u vojsci kao obični vojnici.

20 P: Kada ste Vi stupili kao običan vojnik, ko je bio Vaš komandant?

21 O: Ja upravo objašnjavam da sam ja bio komandant.

22 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Čini se da on kaže da nije imao
23 komandanta.

24 G. WLADIMIROFF: [simultani prevod] U redu.

25 P: Kada ste Vi bili komandant svoje jedinice, da li ste uvek bili zajedno
26 sa jedinicom?

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Kada ste 28. marta 1999. posmatrali dešavanja, možete li nam reći koji
3 je to bio vremenski okvir u kome se sve to dešavalo? Rekli ste Sudu da su srpske
4 snage počele da napreduju, da ulaze u selo oko podneva. Kada se sve što se
5 desilo zapravo zbilo? Da li se to završilo kasnije tokom istog popodneva? Možete
6 li nam dati neki vremenski okvir?

7 O: Porodice su počele da napuštaju selo i već su ga svi napustili
8 otprilike u pola dva, a onda su oni počeli da pale traktore, automobile i sve
9 što je ostalo na toj poljani, stoku i ostalo, a onda su palili kuće i sve ostalo
10 28. marta, a nastavili su sa paljenjem 29-og. I u 9.45h ujutro, 30-og, srpska
11 vojska se povukla.

12 P: Hvala Vam. Kada ste sve to posmatrali, da li ste bili na uzvišenju?

13 O: Da, bilo je to izvesno uzvišenje.

14 P: A gde je bila Vaša jedinica?

15 O: U brdima.

16 P: Da li su oni bili s Vama?

17 O: Bili su malo više, nagore.

18 P: Šta hoćete time da kažete? Na kojoj razdaljini?

19 O: Otprilike na 200 metara, dalje u brdima pored potoka.

20 P: Znači, oni su mogli da Vas vide i Vi ste mogli da vidite njih.

21 O: Da.

22 P: Da li ste imali kontakta sa svojom jedinicom?

23 O: Samo kada bih otišao do njih peške, lično. S vremena na vreme sam išao
24 do njih.

25

26

27

28

29

30

- 1 P: Da li su oni bili više u brdima nego Vi?
- 2 O: Bili su malo više, ali nisu se mogli videti. Bili su iza jednog brda.
3 Trebalo je obići to brdo da bi se došlo do njih.
- 4 P: Da li je bilo nekih prepreka koje su ih skrivale?
- 5 O: Sa položaja na kome su se oni nalazili niste mogli spaziti /prevod
6 engleskog transkripta: "ništa"/. Nisu mogli da vide streljanje /prevod engleskog
7 transkripta: "na livadi, a ja sam obišao brdo da ih vidim."/
- 8 P: Rekli ste Sudu da je bilo borbi između 24. i 29. marta 1999?
- 9 O: Nisam rekao da su to bile borbe.
- 10 P: Šta je to bilo? Da li ste bili angažovani u bilo kakvom incidentu?
- 11 O: Ne. Naređenje je došlo od više komande da se ništa ne čini i... zbog
12 porodica koje su bile na poljani, zbog straha od represije jer smo smatrali da
13 su svi, i žene i starci i deca, vojnici UČK.
- 14 P: Da li ste 28. marta raportirali, podneli izveštaj Vašoj višoj komandi
15 ili komandantu?
- 16 O: Kasnije.
- 17 P: Kad kasnije?
- 18 O: Sreo sam se s njim uveče.
- 19 P: Znači 28-og, na taj dan niste dobijali instrukcije od više komande?
- 20 O: 27-og jesmo, jer upravo 27-og su neke porodice počele da izlaze na
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 poljanu i 28-og taj broj se povećao kada su ljudi počeli da dolaze iz drugih
2 sela: Čitaka /Çitak/, Padališta /Pemishtë/, Leçinë /Leočina/, Trnova
3 /?Trnave//?Tërrnavë/, Kastriota (Obiliq) /Obilić/, Kladernice /Klladërnice/.

4 P: Da li ste raportirali višoj komandi šta se dešavalo 28-og, šta ste Vi
5 posmatrali lično?

6 O: Da.

7 P: Da li ste dobili uputstva kako da postupite u toj situaciji?

8 O: Nisam dobio nikakva uputstva...

9 P: /prevod engleskog transkripta: "A kako ste komunicirali sa.../

10 O: ... sve dok su srpske snage bile tamo. Rečeno nam je samo da pazimo.

11 P: A kako ste komunicirali sa višom komandom?

12 O: Neki su imali radio vezu, a drugi pak nisu.

13 P: Jeste li Vi to osobno komunicirali ili putem Vaše jedinice?

14 O: Samo putem jedinice.

15 P: Znači, Vi ste toga dana bili u kontaktu sa Vašom jedinicom?

16 O: Rekao sam da je to bilo navečer, nakon što je sve završilo.

17 G. WLADIMIROFF: [simultani prevod] To su sva moja pitanja. Hvala.

18 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Nice, imate li dodatnih pitanja?

19 G. NICE: [simultani prevod] Imam dodatnih pitanja, možda nekih pet-šest,
20 ali možda bi bilo bolje da sve to napravimo na kraju, kada čujemo i druga
21 pitanja optuženog, nakon što vidimo video traku.

22 Molim da sada vidimo video traku?

23 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da li moramo vidjeti svih 13 minuta?

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NICE: [simultani prevod] Pa, ako Sud želi pročitati transkript,
2 onda...
3 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da, pročitat ćemo transkript.
4 G. NICE: [simultani prevod] Dozvolite mi da sjednem dok gledamo traku.
5 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Dobro. Pročitat ćemo transkript, a nakon
6 toga nam se možete obratiti.
7 Gospodine Nice, Vi prvo morate objasniti odakle taj materijal dolazi, a
8 nakon toga morat ćemo razmotriti prihvatljivost.
9 G. NICE: [simultani prevod] Ovo dolazi kroz ovog svjedoka i mislim da to
10 mogu učiniti uz pomoć svjedoka.
11 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Dobro.
12 Dodatno ispituje g. Nice:
13 [Tužilac ispituje putem prevodioca]
14 P: Gospodine, recite nam vrlo kratko, video-traka sa ovih nekoliko
15 inserata, između ostalog i emisija sa televizije, odakle dolazi ta traka. Tko ju
16 je snimio?
17 O: Traku je u Švicarskoj nakon rata snimio gospodin Redžepi /Rexhepi/.
18 Njegov brat je kopiju trake dao meni. I ja sam onda video kako netko kaže da
19 selo Izbica ne postoji, da je to 12 kuća i 70 ljudi i tako dalje, i tako dalje.
20 P: I zatim se na toj traci vide ta dva navodna Albanca koji negiraju da
21 se bilo što dogodilo u selu Izbica, zar ne?
22 O: Da. To su bila dva Srbina iz tog kraja...
23 P: Samo trenutak. Sljedeći insert na toj traci sadrži razgovor sa
24 dvojicom ljudi koji nose ona ista imena koja su dali ljudi koji su, prema Vašem
25 pričanju, Srbi. Da li ste Vi obavili taj razgovor?
26
27
28
29
30

1 O: Da.

2 P: Iz transkripta je jasno da ste Vi taj razgovor obavili nakon što je
3 jedna svjedokinja ovdje svjedočila i nakon što je optuženi njoj rekao da on
4 nijeće da se sve to skupa uopće dogodilo, zar ne?

5 O: Da.

6 P: Recite nam kada ste, otprilike, obavili taj razgovor.

7 O: Razgovor sa Albancima obavio sam nekih mjesec dana kasnije.

8 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Meni se čini da su ovo dokazi za segment
9 pobijanja. Meni se ne čini da su ovo prikladni dokazi da se izvode u glavnoj
10 fazi predmeta.

11 [Sudije većaju]

12 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, odlučili smo da ovaj
13 dokument ne uvrstimo u spis.

14 Samo trenutak... Samo trenutak. Ovaj dokument ne tiče se bilo kojeg
15 spornog pitanja u ovom predmetu. Taj se dokument može ponuditi ponovo na
16 uvrštenje u segmentu pobijanja dokaza ukoliko tada bude spornih pitanja. Mi u
17 ovom trenutku ne želimo to uvrstiti u spis. Prema tome, stvar je gotova.

18 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, dozvolite mi dvije opservacije s
19 tim u vezi. A zatim idemo na dodatno ispitivanje.

20 Kao što sam već jučer objasnio, situacija je takva da će ova traka možda
21 figurirati kao jedan element u dokazivanju propagande. Prema tome, možda ćemo je
22 tamo uvrstiti.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Drugo, Vi ste rekli, dakle, da je to sporno, pa smo onda možda na taj
2 način trebali /nerazgovetno/ video, a jučer mi možda nije bilo sasvim jasno koja
3 će biti prava svrha ove trake. Ja nemam ništa protiv toga da to uvrštavamo u
4 fazi pobijanja. Međutim, valja reći, i to treba razjasniti, da izgleda da
5 optuženi i dalje negira da se sve to uopće i dogodilo. I još mi nije sasvim
6 jasno da li on također iznosi obranu da je taj događaj na neki način krivo
7 predstavljen. Međutim, meni se čini da on osporava da se to ubistvo uopće
8 dogodilo. Ako je to tako, bilo bi dobro da mi unaprijed znamo, i ja ne bih želio
9 optuženoga iznenaditi ili zaskočiti iz zasjede. Međutim, valja reći da ako on
10 tvrdi da se ubistvo nije dogodilo, on u ovom trenutku još nije ustvrdio da se
11 pokop nije dogodio.

12 Mi u ovom trenutku imamo materijal, koji ja sad to još ne mogu
13 identificirati, na temelju kojeg smo zatražili od lokalnih vlasti izvještaj o
14 tome što se dogodilo kada su tijela bila uklonjena sa mjesta gdje su pokopana.
15 Mi ćemo kad za to dođe vrijeme od Sudskog vijeća zatražiti pomoć da se lokalne
16 vlasti prinude da nam objelodane taj izvještaj. Međutim u ovom trenutku nama je
17 važno da znamo da li optuženi negira da se je cijeli incident uopće dogodilo, pa
18 da prema tome nije bilo niti naknadnog uklanjanja leševa ili on nudi neko
19 alternativno objašnjenje.

20 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Nice, u ovom predmetu morate
21 raditi pod pretpostavkom da nećete od optuženog dobiti nikakvu pomoć. Morate
22 raditi pod pretpostavkom da su sva pitanja sporna i da se sve mora objasniti.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Ako tako budete radili, mislim da ćemo brže raditi.

2 G. NICE: [simultani prevod] U redu. Sada bih želio da tehnička kabina
3 pusti jedan vrlo kratki insert video trake koju će kasnije donijeti doktor Loši
4 /Loshi/ ovoga tjedna.

5 SUDIJA MAY: [simultani prevod] To je, znači, druga video traka? Prvo da
6 vratimo ove transkripte. Molim sekretara da uzme transkripte.

7 G. NICE: [simultani prevod] Mi ćemo ovu traku uvrstiti u spis tek u petak
8 kada dođe doktor Loši, ali u ovom trenutku molim da pogledamo kratki insert.

9 Gospodine Džemali, kasnije ovog tjedna će doktor Loši ovaj dokazni
10 predmet uvrstiti u spis. Ja, dakle, ne želim da ova traka stoji. Želim da se...

11 Pogledajte, molim Vas, ovu sliku. Da. Molim pustite traku nekih 30
12 sekundi.

13 P: Da li je to video traka koju ste Vi već vidjeli? Gospodine Džemali?

14 O: Da. To je bilo na zapadnoj strani.

15 P: To je, znači, dio video trake na kojoj su snimljeni leševi prije nego
16 što su pokopani.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 27.08.2002.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Da.

2 To je na istom mjestu gdje su ti ljudi i pogubljeni.

3 P: U redu. Mi ćemo cijelu ili više od te trake vidjeti kasnije ovog
4 tjedna.

5 Optuženi je iznio tvrdnju da ste Vi u potpunosti izmislili tu priču o
6 tome da su ljudi tamo bili ubijeni, da su zatim mrtvi ležali na zemlji i da su
7 nakon toga pokopani. Recite, jeste li Vi to izmislili ili ste Vi ovome Sudu
8 rekli istinu.

9 O: Ovo je original. To je mjesto na kojem su ljudi pogubljeni. Niti jedan
10 od leševa tada nije bio pomjeran.

11 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, optuženi je postavio više pitanja
12 o izjavi ovog svjedoka, pa molim samo da se svjedokova izjava uvrsti u spis kao
13 dokazni predmet.

14 SUDIJA MAY: [simultani prevod] U redu. Prvo, dokazni broj, molim.

15 SEKRETAR: [simultani prevod] Dokazni broj Optužbe 287.

16 G. NICE: [simultani prevod] U redu.

17 P: Vi ste već jučer sucima objasnili da ste u Vašoj izjavi identificirali
18 ljude koji su preživjeli ovaj masakr i koji su njegovi očevici.

19 O: Da.

20 P: Oni koji prate ovo suđenje, a i Sudsko veće, znaju da smo mi već ovdje
21 doveli dva takva svjedoka.

22 Pa, sada bismo možda trebali pogledati na brzinu stranu 3 engleske

23

24

25

26

27

28

29

30

1 verzije Vaše izjave. To je rečenica koja počinje sa "24. marta". I onda Vam je
2 pročitano tek nekoliko rečenica. Znači, "24. marta 1999., NATO je započeo
3 ofenzivu protiv Srbije. Ona je bila veoma dobrodošla u to vrijeme. OVK /UÇK/
4 nije bila veoma jaka i trebala je pomoć." To je dio koji Vam je pročitano. Ali
5 ono što Vam nije pročitano je rečenica koja odmah slijedi, a glasi ovako: "Srbi
6 su ubijali civile, žene i djecu. Neki vojnici OVK su ubijeni kad su štitili
7 svoje obitelji."

8 Dakle, da li su te dvije rečenice u Vašoj izjavi točne? Da ili ne?

9 O: Da, to je tačno. Oni su ubijali djecu. Bilo je borbi koje nije
10 izazvala naša strana.

11 P: Optuženi je iznio tvrdnju da je Vaša izjava netočna, odnosno da Vi
12 niste bili dovoljno hrabri i da niste intervenirali u krizi koju ste vidjeli i
13 koja je dovela do ubistava. Recite kako Vi možete odgovoriti na tvrdnju da Vi
14 niste bili dovoljno hrabri da odete i intervenirate u ono što se događalo na tom
15 polju gdje su bile hiljade ljudi.

16 O: Ja sam već rekao - nije tačno da mi nismo mogli djelovati. Mogli smo
17 djelovati da zaštitimo naše obitelji. Ali znali smo što se dešava. Znali smo da
18 se dešavaju zločini i iz tog razloga nismo željeli ugroziti druge obitelji.

19 P: Iznesena je tvrdnja da ste Vi, zapravo, izmislili sve što ste rekli,
20 da ti ljudi nisu ubijeni, da leševi ne postoje. Vi ste ovome Sudu objasnili da

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ste Vi ovaj popis koji smo vidjeli napravili na temelju Vaših bilješki. Da li
2 ste te bilješke napravili tada, u to vrijeme?

3 O: Da. Napravio sam ih tada u to vrijeme, onda kada su pokapani ljudi.
4 Svi su registrirani tada kad su pokapani.

5 P: Uzmite, molim Vas, iz Vaše torbe Vašu bilježnicu za koju znamo da ne
6 želite da je ostavite ovdje, ali molim Vas da je pokažete sucima.

7 I ako je potrebno, možemo je fotokopirati i to može postati dokazni
8 predmet u ovom predmetu ukoliko suci to žele.

9 Ali, dakle, pokažite nam, molim Vas, kako izgledaju te bilješke koje ste
10 Vi napravili kada su tijela bila pokapana. Pokažite to, molim Vas, sucima.

11 O: Evo, ovo ovdje. Ove stranice ovdje. Ne ova, ali sve druge.

12 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, ja Vas molim da to pogledate, a
13 ja ću organizirati da se bilježnica fotokopira.

14 P: Da, dobro je. U redu. Ne trebaju nam sve stranice, nego tek primjer.
15 Predajte to, molim Vas, sucima.

16 [Sudije većaju]

17 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Molim da se ove stranice pokažu optuženom.

18 G. NICE: [simultani prevod]

19 P: Gospodine svjedоче, dok optuženi gleda Vašu bilježnicu, možete li,
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 molim Vas, pripremiti fotografije koje Vi imate, fotografije Vas na raznim
2 grobnicama, na lokalitetima koje bih želio pokazati sucima? Ne, ne, nemojte
3 ih... nemojte ih vaditi. Ostavite ih. Zanima me ona fotografija na kojoj se Vi
4 nalazite kod grobnice.

5 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Nice, prije nego što pređemo na
6 to, uzmite, molim Vas, natrag bilježnicu i fotokopirajte je. Gospodine Džemali,
7 pogledat ćemo fotografije za koji trenutak.

8 Prvo, molim Vas, da se vrati bilježnica, da se fotokopiraju relevantne
9 stranice. Uzet ćemo sada dokazni broj za te stranice.

10 SEKRETAR: [simultani prevod] Dokazni predmet Optužbe 288.

11 G. NICE: [simultani prevod]

12 P: Gospodine Džemali, nemojte ih držati. Predajte, molim Vas, sve to meni
13 - te fotografije i drugi album na kojim se Vi vidite na raznim grobljima.
14 Predajte, molim Vas, to meni. Hvala.

15 Postavljena su Vam pitanja o Vašim tamnim naočalama. Da li je ovaj album,
16 koji vjerojatno ne moramo uvrštavati u spis, album Vaših fotografija na raznim
17 grobnicama, fotografija snimljenih od rata naovamo? Molim Vas da se to pokaže
18 sucima.

19 Časni Sude, ovo je sasvim očito. Ako pogledate ove fotografije, vidite da
20 se na svima nalazi svjedok i da na svim fotografijama svjedok nosi tamne
21 naočale.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Sudije većaju]

2 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, ja ne bih želio da se sada ovo
3 još dodaje u spis, da se ne povećava broj dokaznih predmeta, ali mislim da je
4 očito da je na gotovo svakoj fotografiji gospodin Džemali sa tamnim naočalama.

5 P: Gospodine Džemali, recite nam tokom kojeg vremenskog perioda su
6 snimljene te fotografije?

7 O: Ove su fotografije koje imate u ruci snimljene u vrijeme kada su ljudi
8 pokopani.

9 G. NICE: [simultani prevod] Ne, ne. Mislim na fotografije koje smo upravo
10 pokazali sucima, fotografije na kojima ste Vi na raznim grobljima. Kad su te
11 fotografije snimljene?

12 O: Nakon rata. Te su fotografije snimljene nakon rata.

13 P: A ove dvije fotografije koje sada držim u ruci, kada su te fotografije
14 snimljene?

15 O: Te su fotografije snimljene 11. maja. To je dan kada su ljudi
16 pokopani. Ljudi su pokopani 12-oga. To su sve bili civili, ljudi koji su
17 pogubljeni.

18 P: U redu. Molim Vas, pokažite i to sucima.

19 Ovo su znači dvije fotografije koje, evo, svjedok ima pri sebi, ali
20 mislim da će i dokumenti koje donosi doktor Loši biti sveobuhvatni. Časni Sude,
21 mislim da to ne treba uvrštavati u spis, ali te dvije fotografije pokazuju ovog
22 svjedoka. I, evo, on ih slučajno ima pri sebi, i one podržavaju njegovo
23 svjedočenje.

24 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Džemali, time je Vaše
25 svjedočenje završeno. Hvala Vam što ste došli svjedočiti na Međunarodni sud.
26 Sada možete ići.

27

28

29

30

1 Da, izvolite?

2 OPTUŽENI: U vezi sa trakom, gospodine May, prvo imam prigovor, a drugo
3 imam da ga pitam u vezi sa ovom trakom koja je sad prikazana.

4 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ne. O kojoj sada traci govorite?

5 OPTUŽENI: Sinoć sam ja svojim očima, upravo zbog ovih manipulacija
6 gospodina Nicea, na televiziji video naj...

7 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ne. Prestanite. Prestanite iznositi ovakve
8 divlje tvrdnje. Vaše tvrdnje nisu uopće utemeljene. Molim Vas da se ponašate
9 kako je dolično ponašati se u sudnici.

10 Ovu traku smo odlučili ne uvrstiti u dokazni materijal. Dodatno
11 ispitivanje je bilo sasvim opravdano, budući da se obavljalo u okviru
12 ograničenih tema. Sada ću zamoliti ovog svjedoka da se povuče iz sudnice, budući
13 da je njegovo svjedočenje završeno. Mi te trake nećemo uvrstiti. Vi to znate.
14 Prema tome, nema smisla da o tome sada govorite. Ne, ne. Dosta o tome.

15 Gospodine Džemali, molim Vas da izađete iz sudnice. Mi smo Vaše
16 svjedočenje saslušali. Hvala Vam što ste došli.

17 Molim da se uvede sljedeći svjedok.

18 SVEDOK: [simultani prevod] Želim Vam se zahvaliti, časni Sude i Vama i
19 međunarodnoj pravdi i Međunarodnom sudu.

20 [Svedok se povlači]

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Ryneveld.

2 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Optužba poziva Jusufa
3 /u engleskom transkriptu: "Musa"/ Krasnićija /Krasniqi/. Časni Sude, ja mislim
4 da ste Vi i za ovog svjedoka odlučili da se on ne uvede kao 92bis, nego da bude
5 u potpunosti ispitan.

6 SUDIJA MAY: [simultani prevod] On govori o nekoj novoj temi, zar ne?

7 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Da, tako je. Bit će i drugih svjedoka
8 koji će onda ući kroz 92bis, međutim, ovo je prvi svjedok koji će govoriti o
9 zatvoru u Dubravi. I dok čekamo na svjedoka, molim da pogledate atlas, stranicu
10 broj 5 u atlasu. Najbolji način da se lokalitet opiše je ovako: ako na stranici
11 broj 5 pri... pogledajte liniju 60 pri vrhu i liniju 12 sa strane. Vidite selo
12 Istok i otprilike 2,5 cm s desne strane vidi se Dubrava.

13 [Svedok je ušao u sudnicu]

14 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Neka svedok da svečanu izjavu.

15 SVEDOK: [simultani prevod] Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu,
16 celu istinu i ništa osim istine.

17 SVEDOK: MUSA KRASNIĆI /MUSA KRASNIQI/

18 [Svedok odgovara putem prevodioca]

19 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite sestii.

20 Ispituje g. Ryneveld:

21 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

22 P: Gospodine Krasnići, koliko sam shvatio, Vi imate 40 godina, koliko sam
23 shvatio. Vi ste kosovski Albanac iz Branjeva... iz Barana /Baran/.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Iz Barana.

2 P: Koliko sam shvatio, Vi ste oženjeni, imate sina i po zanimanju ste
3 nastavnik fizike u mesnoj školi.

4 O: Tako je.

5 P: Da li je takođe tačno da ste odslužili vojni rok u JNA 1983. godine u
6 jednoj artiljerijskoj jedinici u Kninu, Jugoslavija?

7 O: Da.

8 P: Tokom 1998. godine, gospodine, da li ste bili član OVK i da li ste
9 bili komandant u štabu OVK u Baranima?

10 O: Da, tako je.

11 P: Molim Vas da počnete da nam pričate o događajima koji su se desili 11.
12 septembra 1998. Da li se Vama tog dana nešto desilo zbog čega ste na kraju
13 krajeva bili odvedeni u zatvor?

14 O: 11. septembra upao sam u zasedu. Da budem tačan, to nije bio
15 policijski kontrolni punkt, to je bila prava zaseda. I srpska policija, pošto me
16 je uhvatila, poslala me je u policijsku stanicu u Peći /Pejě/. Držali su me tamo
17 24 sata i tamo su me saslušavala dvojica od kojih sam jednog poznao jer smo
18 zajedno završili fakultet; studirali smo u istoj zgradi. Taj čovek je bio
19 nastavnik geografije, dok sam ja predavao fiziku. I posle 24 sata osudili su me
20 na tri dana zatvora, a 17. septembra stigao sam - tačnije, doveli su me - pred
21 istražnog sudiju. A 27. septembra poslali su me u zatvor u Lipjan /Lipljan/.

22 P: Da li znate, gospodine, dok su Vas saslušavali ta dvojica, od kojih je
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 27.08.2002.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 jedan bio Vaš kolega s fakulteta, da li ste tada znali zbog čega Vas
2 saslušavaju, zbog čega Vas šalju u zatvor?

3 O: Oni su imali informacije da sam ja komandant UČK.

4 P: Razumem. Rekli ste da su Vas na kraju krajeva poslali u zatvor u
5 Lipjan 27. septembra 1998. godine, kasnije tokom septembra.

6 O: . Da.

7 P: Da li je Vaše suđenje već prošlo u tom momentu ili su Vas držali u
8 zatvoru u očekivanju suđenja?

9 O: Očekivalo se suđenje.

10 P: Šta se desilo kada ste stigli u zatvor u Lipjan?

11 O: Sačekali su nas kordoni zatvorskih stražara i policajaca koji su nas
12 maltretirali čitavih pet dana, a onda posle pet dana bili smo ugroženi zbog
13 gladi jer smo dobijali po 500 g hleba na petoro ljudi. Što znači da je svako
14 dobijao po 100 g. A onda su počeli da nas maltretiraju s vremena na vreme,
15 pojedinačno. I tamo sam bio do 5. decembra.

16 P: 5. decembra ste premešteni negde drugde. Gde tačno?

17 O: 5. decembra odveli su me u zatvor Dubrava pored mesta koje se zove
18 Istok.

19 P: Samo da sve bude savršeno jasno, zatvorenici u zatvoru Lipjan koji su
20 bili sa Vama, koje su oni bili nacionalnosti?

21 O: Svi smo bili Albanci.

22 P: Da li slučajno znate nacionalnost stražara ili policijskih službenika
23 koji su radili u zatvoru, čuvali zatvorenike?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Bilo je nekih Albanaca među njima, ali nama nije bilo dozvoljeno da ih
2 vidamo. I njima je bilo zabranjeno da nas kontaktiraju.

3 P: Kad ste stigli u Dubravu 5. decembra 1998. godine, gde su Vas stavili,
4 u kakvu ćeliju?

5 O: Kad smo stigli u Dubravu, mene su stavili u blok samica koji se zvao
6 blok C. I kad sam se popeo na prvi sprat, tamo je bilo otprilike 56 zatvorenika
7 i otprilike 108 dovedenih iz Lipjana koji su razmešteni na druge spratove, a
8 neki i u samice.

9 P: Znači, Vi niste bili jedini zatvorenik iz Lipjana? Bili ste jedan u
10 grupi zatvorenika iz tog zatvora koji je premešten u Dubravu. 5. decembra 1998?
11 Je li tako?

12 O: Kao što sam rekao, bilo je 108 nas koji su premešteni iz Lipjana.

13 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Molim sekretara /?sudsku službenicu/ da
14 stavi ovo na grafoskop.

15 P: Sada ću Vam pokazati, gospodine, jednu fotografiju snimljenu iz
16 vazduha. To je snimak zatvora Dubrava. Da li ste Vi ovu fotografiju videli
17 ranije? Da li prepoznajete scenu na ovoj fotografiji? Da li je ovo fotografija
18 zatvora u Dubravi?

19 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Časni Sude, ovo je pod tabulatorom 4 u
20 regulatoru 165 koji se odnosi na Dubravu, dokazni predmet 165.

21 SVEDOK: [simultani prevod] Da. Ovo je zatvor u Dubravi.

22 G. RYNEVELD: [simultani prevod]

23 P: Kažete da su Vas stavili u blok C, u blok samica. Uzmite pokazivač
24
25
26
27
28
29
30

1 ili nešto drugo i pokažite nam na grafoskopu u kojoj ste Vi bili zgradi kada su
2 Vas doveli tamo, odmah po dolasku. Ako to učinite na samom grafoskopu, onda ćemo
3 to svi moći da vidimo na monitoru. Približite se takođe mikrofONU da Vas dobro
4 čujemo.

5 O: Ovo je blok C, blok samica.

6 P: Tamo su Vas odveli odmah po dolasku. U redu. Koliko se sećate, koliko
7 je bilo ukupno zatvorenika u bloku C?

8 O: Oko 160.

9 P: U redu. Da li je bilo još zatvorenika u drugim zgradama u zatvorskom
10 kompleksu Dubrava?

11 O: Bilo je vrlo malo njih kojima su izrečene dugačke kazne za ubistva i
12 obične zločine, obična krivična dela. Njih nije bilo mnogo. Ali mi u samicama
13 bili smo u pritvoru, pod istragom.

14 P: Da li su ljudi u pritvoru bili smešteni odvojeno od onih kojima su
15 izrečene kazne, koji su već osuđeni?

16 O: Da.

17 P: Za vreme Vašeg boravka od 5. decembra do, recimo, početka maja 1999.
18 godine, da li je tamo stizalo još zatvorenika? I ako jeste, da li znate koliko
19 Vas je ukupno bilo do početka maja 1999. godine?

20 O: Pošto mi je izrečena presuda 16. marta i posle početka NATO
21 bombardovanja, od početka aprila do 3. maja, sve zatvorenike iz svih zatvora u
22 Srbiji su dovodili u Dubravu. Tako da nas je u to vreme bilo 224. A posle

23

24

25

26

27

28

29

30

1 3. maja bilo nas je preko 930 jer su toliko ljudi doveli.

2 P: Dok ste bili u tom zatvoru, da li ste primetili da je tamo bilo nekih
3 vojnih objekata u samom krugu zatvora Dubrava?

4 O: Da.

5 P: Recite nam nešto o tome. Po Vašem saznanju, čega je tamo bilo i kako
6 Vi to znate?

7 O: Zatvor Dubrava nalazi se na padini. Ovde se vidi teritorija izvan
8 kruga gde su se kretale vojne kolone, s vremena na vreme, menjajući položaj.

9 P: Da li možete da nam pokažete na fotografiji ona mesta gde ste vidali
10 ove vojne kolone? Da li se to vidi uopšte na slici?

11 O: Ne vidi se baš puno, ali pored upravne zgrade - evo ovde - može se
12 sakriti vojna oprema, ovde gde ja pokazujem.

13 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Radi zapisnika, svedok pokazuje vrh
14 fotografije, iznad reči "upravna zgrada".

15 P: Da li ste Vi videli lično neku vojnu opremu osim tih kolona, kolona
16 vojske?

17 O: Da.

18 P: Šta ste videli?

19 O: Video sam oklopne transportere i protivavionske topove i tenkove.

20 P: Da li ste videli kako funkcioniše ta oprema? Da li ste videli neku
21 vojnu opremu u akciji? Na primer, da li ste videli kako se koriste

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 protivavionski topovi?

2 O: Onog dana kada su nas izveli u Lipjan drugi put, kada sam izašao kroz
3 kapiju, video sam kako NATO uništava te protivavionske topove.

4 P: Pre tog trenutka kada su oni uništeni, da li ste ikad videli kako se
5 puca iz njih? Da li ste videli kako se iz tih protivavionskih topova puca na
6 neku metu?

7 O: Da, negde u aprilu oni su provocirali avione NATO pucajući iz tih
8 protivavionskih topova za svoje svrhe.

9 P: Kada kažete "provocirali su", šta su tačno radili?

10 O: Ja sam čuo jednog stražara pored mog prozora kako kaže sledeće: "Čini
11 mi se da gađaju topove... da gađaju avione."

12 P: Da li ste čuli kako se puca iz tih topova?

13 O: Da, čuo sam /nečujno/ vatru iz tih topova.

14 P: Da li znate lično ili ste čuli od drugih da se zatvor Dubrava koristio
15 u bilo koje druge svrhe osim kao zatvor pre Vašeg dolaska 5. decembra 1998.
16 godine?

17 O: Pre nego što smo mi stigli u Dubravu, taj zatvor je korišćen u
18 logističke svrhe od strane jugoslovenske vojske. Tamo je bila srpska vojska,
19 vojnici, policajci, kao i pripadnici paravojnih formacija.

20 P: Maločas, odgovarajući na jedno drugo pitanje, rekli ste da su Vas
21 premestili na neko drugo mesto posle suđenja. Kada je bilo to Vaše suđenje i
22 zbog čega su Vas osudili?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Suđenje je bilo 16. marta 1998. godine i meni je izrečena presuda,
2 navodno kao članu OVK i aktivisti Demokratskog saveza Kosova.

3 P: Ne znam da li sam Vas loše čuo ili je to bila greška prevoda, ali čuo
4 sam "16. marta 1998. godine" kao datum suđenja. Da li ste to rekli 1998. ili
5 neke druge godine?

6 O: Hteo sam da kažem 19. marta 1999.

7 P: I koja Vam je kazna izrečena?

8 O: Izrečena mi je kazna po optužbi za terorističku zaveru kao članu OVK i
9 aktivisti Demokratskog saveza Kosova.

10 P: Možda nisam bio jasan. Koja Vam je kazna izrečena? Na koji period
11 zatvora ste osuđeni?

12 O: Na godinu dana zatvora.

13 P: I gde je trebalo da odslužite tu kaznu zatvora? Da li je to u Dubravi?

14 O: Posle izricanja presude, odmah su me odveli u Dubravu gde je trebalo
15 da budem u zatvoru.

16 P: Da li su Vas ponovo stavili u blok C, gde ste bili dok ste bili u
17 pritvoru, ili ste smešteni u neku drugu zgradu? A ako je to bila neka druga
18 zgrada, pokažite nam je na fotografiji.

19 O: Stavili su me u istu zgradu i tamo sam četiri dana bio na drugom
20 spratu. A posle četiri dana olakšali su mi uslove izdržavanja kazne i stavljen

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 sam u prizemlje, desno od ulaza.

2 P: U redu. Presuda Vam je izrečena 16-og. A da li se 24. marta 1999.
3 godine, koliko Vi znate, nešto dogodilo?

4 O: 24. marta, otprilike u 8.20 uveče, čuli smo kako jedan avion velikom
5 brzinom preleće iznad nas. U tom momentu došli su stražari, isključili sva
6 svetla i zaključali sva vrata.

7 P: A da li ste kasnije čuli, od drugih zatvorenika ili od ljudi koji su
8 imali kontakata sa spoljnim svetom, šta se desilo 24. marta 1999?

9 O: 24. marta, otprilike u 10 sati jedan čovek, čijega se imena ne mogu
10 setiti, jedan advokat koji je posećivao svog klijenta u zatvoru, rekao je da je
11 konferencija u Rambouilletu propala i da će bombardovanje NATO-a započeti te
12 noći.

13 P: Hteo bih nešto drugo da Vas pitam. Pre svega, 24. marta 1999. godine,
14 da li se odnos stražara prema zatvorenicima na neki način promenio?

15 O: Ne 24-og, ali već sledećeg dana, stvari su počele da se menjaju. Bilo
16 je manje obroka, dobijali smo manje hrane - dva obroka umesto tri. A par dana
17 kasnije, počelo je maltretiranje i prebijanje.

18 P: Preskočiću sada jedan deo, jedan period do 19. maja 1999. godine. Šta
19 se desilo tog dana, a šta biste Vi želeli da ispričate pred ovim Sudom?

20 O: 19. maja, otprilike oko 12.00h ili 13.00h - jer nismo imali pravo da
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nosimo satove, ali bilo je negde oko podne - čuli smo vrlo jaku eksploziju u
2 zatvorskom kompleksu iz pravca upravne zgrade. Tamo je pala jedna NATO bomba.
3 Posle pet ili šest sekundi pale su bombe i na blok C, dve bombe i još jedna u
4 neposrednoj blizini.

5 U to vreme nismo, zapravo, znali šta se događa. Stražari su pobjegli i
6 ostavili nas zaključane u zatvoru. Počeli smo da provaljujemo vrata, da bismo se
7 izvukli iz svojih ćelija. To se već dešavalo negde oko pola dva. A onda su došli
8 bivši zatvorenici koji su u to vreme bili slobodni i pomogli nam da izađemo iz
9 samica. A onda, na drugom spratu koji je bio poznat među nama kao sala, poginula
10 su tri zatvorenika, a 15 njih je ranjeno od bombi.

11 P: Koliko bombi kažete da je ukupno palo na zatvor 19. maja, koliko Vi
12 znate?

13 O: Mislim da je ukupno četiri bombe palo: jedna na upravnu zgradu, dve na
14 blok C i još jedna na susedni blok.

15 P: Samo da bi sve bilo jasno, gospodine, na fotografiji koja je sada na
16 grafoskopu pred Vama, upravna zgrada je u levom gornjem uglu. Pogledajte, molim
17 Vas. Pokažite, molim Vas tu zgradu.

18 O: [Pokazuje]

19 P: Ima dva bloka C; jedan blok je označen kao "samice 12", a ako
20 pogledate drugi kraj fotografije, tu piše "blok C za osuđene osobe". Na koji
21 blok C su pale dve bombe?

22 O: Dve su pale na broj 12 i jedna na broj 11.

23 P: U redu. Znači, ako govorimo o bloku C, govorite, zapravo, o dve
24 zgrade; jedna je zgrada sa samicama u donjem delu fotografije, a druga je sa
25 desne strane.

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 27.08.2002.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Da li je dva dana kasnije zatvor ponovo bombardovan?

2 O: 21. maja, otprilike u pola jedanaest, zatvorski kompleks je ponovo
3 bombardovan. Tog dana stražari i uprava zatvora su nas stavili u dvorište; mi
4 smo to bar zvali dvorište zatvora.

5 I posle izvesnog vremena počelo je bombardovanje. Prve bombe pale su na
6 kuhinju.

7 Na zatvorsku kuhinju. A druga bomba je pala na prijemnu zgradu gde je
8 bilo 167 zatvorenika iz Đakovice /Gjakovë/ koji su tamo bili kao taoci. Njima je
9 rečeno da napuste zgradu i da nam se pridruže na otvorenom prostoru. Ali oni su
10 rekli da je bolje ostati unutra i poginuti od bombi NATO-a, nego izaći napolje i
11 poginuti od srpskog pokolja.

12 I tokom celog tog dana nastavilo se bombardovanje zatvora. Bombe su
13 padale i na sportsku halu. I druge zgrade su pogođene.

14 P: Uskoro ćemo morati da prekinemo zbog pauze. Hteo bih samo još da Vas
15 pitam sledeće: koliko je zatvorenika poginulo 21. maja zbog bombardovanja?

16 O: Više od 16-oro ljudi je poginulo 21. maja. Ako se tome doda ostalih
17 devet, to je ukupno 23.

18 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Časni Sude, kasnije bih prešao na drugu
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 temu. Možda je ovo zgodan trenutak da odemo na pauzu.

2 SUDIJA MAY: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

3 G. RYNEVELD: /prevod engleskog transkripta: "Hvala."/

4 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Ryneveld, bilo bi jako korisno
5 da i mi dobijemo primerak te fotografije.

6 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Mislim da je ta fotografija u Vašem
7 materijalu pod tabulatorom.

8 Ali kada smo već kod tih administrativnih stvari, ne znam da li sam
9 tražio broj za ovaj dokazni predmet.

10 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ovaj primerak koji mi imamo nije baš mnogo
11 jasan i ne vidi se. Pogledajte da li možete napraviti bolji primerak
12 fotografije.

13 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Pokušaćemo. Ali to što imate u
14 registratoru, nije identično mojoj fotografiji, ali ima slične oznake. Tokom
15 pauze ću napraviti te primerke.

16 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Samo da razjasnimo jednu stvar. On je
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 rekao da je dvadeset troje ljudi poginulo 21. maja; je li tako?

2 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Da, časni Sude.

3 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Idemo na pauzu 20 minuta.

4 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Samo još jedna stvar. U dokaznom predmetu
5 165 nalazi se i ona fotografija koja je sada na grafoskopu.

6 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Bilo bi mnogo lakše posle pauze. Ako
7 dobijemo bolje primerke ove fotografije, onda ćemo dobiti i novi dokazni broj.

8 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Svakako, časni Sude.

9 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Krasnići, ne razgovarajte ni sa
10 kim o svom svedočenju tokom pauze.

11 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

12 ... Početak pauze u 10.31h

13 ... Sednica nastavljena u 10.55h

14 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Izvolite sjesti.

15 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Ryneveld.

16 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Hvala.

17 P: Gospodine Krasnići, prije nego što pređemo na 22. maj, želim Vam
18 postaviti nekoliko pitanja za razjašnjenje. Mislím da ste nam rekli da je broj
19 ljudi koji su poginuli u bombardiranju NATO-a bio 23. Vi ste to rekli nakon
20 zbrajanja. Ali mislim da ste rekli da je 21-og poginulo 16 ljudi. Pa ako ste
21 onda dodali devet, došli ste do broja 23. Otkud tih devet? Da li je bilo istoga
22 dana ili 19-oga? Dajte nam to razjasnite.

23 A Vi nemate prijevoda. Aha. Dakle, idemo onda ponovo. Da li svjedok
24
25
26
27
28
29
30

1 dobiva prijevod? Ja sam počeo prije nego što je albanska kabina spremna.

2 Ispričavam se.

3   Gospodine Krasnići, mislim da ste nam neposredno prije pauze rekli da ste
4 dodali devet zatvorenika broju od 16 zatvorenika koji su poginuli 21. maja.

5 Recite nam odakle tih devet zatvorenika. Da li su ti zatvorenici također
6 poginuli 21-og ili su to oni od 19-oga? Na koga ste mislili kad ste spomenuli
7 tih devet zatvorenika?

8   O: 21. maja poginulo ih je 19. Trojica su poginuli 21-og /sic/ i ukupno
9 je u bombardiranju NATO pakta poginulo dvadeset troje ljudi. I još devet drugih
10 23. maja. Ali o njima još nismo govorili.

11   SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ali to još uvijek nije jasno.

12   G. RYNEVELD: [simultani prevod] Dobro, idemo korak po korak.

13   SUDIJA MAY: [simultani prevod] Idemo prvi početi sa 21. majem. Gospodine
14 Krasnići, budite pažljivi. Slušajte pažljivo pitanja.

15   G. RYNEVELD: [simultani prevod]

16   P: Koliko je Vama poznato, koliko je ljudi poginulo 21. maja kao
17 posljedica bombardiranja?

18   O: 19 zatvorenika.

19   P: A dva dana ranije, 19. maja, rekli ste nam da su poginula trojica. Da
20 li je to tačno?

21   O: Da.

22   P: Dobro. A sada idemo kronološkim redom. Idemo na 22. maj. Dakle, jutro

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nakon drugog bombardiranja NATO-a, zanima me događaj koji se dogodio negdje oko
2 6.30 ujutro. Recite nam koliko god detaljno možete što se to dogodilo 22. maja
3 1999.

4 O: Toga dana, u 6.30 ujutro, nalazili smo se na sportskom terenu pod
5 otvorenim nebom, na otvorenom prostoru. I došao je jedan policajac sa megafonom,
6 okrenuo se prema nama i sa stražarnice zatvora rekao: "Vodimo vas u Niš, u niški
7 zatvor zbog vaše vlastite sigurnosti." A zatim, zbog ružnih iskustava koja su
8 drugi albanski zatvorenici ranije imali u niškom zatvoru, oni su nam rekli da
9 trebamo spaliti ili uništiti sve svoje osobne dokumente jer inače će nas
10 zatvorski stražari premlatiti i sa nama loše postupati. Pa smo onda to mi i
11 učinili.

12 I negdje oko 06.00 sati, ista ta osoba i još dva stražara ponovo su nam
13 se obratili kroz megafon. Rekli su: "Imate još 10 minuta da se spremite i da se
14 postrojite."

15 P: Možda biste mogli nešto razjasniti. Mislim da ste rekli da je od Vas
16 zatraženo da se postrojite u 06.30h, a nakon toga ste rekli: "Kasnije u 06.00
17 sati ponovo su nam se obratili." Možda biste nam mogli razjasniti ta vremena.
18 Možda Vas nisam dobro shvatio.

19 Kada su vam se oni prvi puta obratili kroz megafon, a kada su vam rekli
20 da će vas prebaciti u niški zatvor u Srbiji?

21 O: Oni su nas probudili u 05.30h, i to ta ista osoba sa megafonom. A onda
22 u 06.00h se dogodilo ovo drugo.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Da li su se onda, na kraju krajeva, zatvorenici postrojili na
2 sportskom terenu?

3 O: Počeli smo se postrojivati u nekih pet ili šest redova.

4 P: Koliko se, po Vašoj procjeni, ljudi tada postrojivalo pred
5 stražarnicom na sportskom terenu?

6 O: Pa, zatvorenici su se počeli postrojivati.

7 P: Moje pitanje je: da li nam možete reći koliko se ljudi tamo
8 postrojivalo, brojku?

9 O: Više od 800. Jer neki zatvorenici su se sakrili unutar zatvorskog
10 kompleksa.

11 P: Dobro. A što se onda dogodilo?

12 O: Nakon što su nam po drugi puta rekli da se postrojimo, nakon nekih
13 možda tek 5 sekundi, počele su padati ručne bombe. Počeli su bacati ručne bombe,
14 njih četiri ili pet. Također, pucali su iz bazuka, ručnih bacača i iz raznih
15 vrsta lakog naoružanja, poluautomatskih pušaka i pušaka.

16 P: Na koga su pucali?

17 O: Pucali su na nas koji smo se postrojivali, i to sa svih zidova
18 zatvora, pogotovo sa onih mjesta na kojima su zidovi bili oštećeni od bombi NATO
19 pakta. Tamo su stajali stražari.

20 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Časni Sude, mi smo tokom pauze
21 raspodijelili kopije ove fotografije. Jeste li je dobili?

22 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Molim dokazni broj.

23 SEKRETAR: [simultani prevod] Ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva 289.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Hvala. Časni Sude, možda bih trebao reći
2 da Vi znate da je to već označeno brojem 165.

3 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da, da.

4 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Dobro.

5 P: Pogledajmo sada tu novu fotografiju na grafoskopu. Recite nam da li se
6 stražarski toranj i stražarnica vidi na toj fotografiji. Kad se gleda na
7 sportski teren, da li se ta stražarnica vidi ili se nalazi van fotografije?

8 O: Stražarnica bi trebala biti negdje ovdje dolje. Na prvoj kopiji se to
9 vidi, ali ne na ovoj fotografiji.

10 P: Dobro. Vi ste na fotografiji snimljenoj iz jednog drugog ugla unijeli
11 neke bilješke.

12 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Molim sudskog poslužitelja da ovo stavi
13 na grafoskop.

14 Mislim da je ta kopija fotografije pridodana izjavi, i tu se vidi ta
15 lokacija. Ispričavam se zbog veoma loše kvalitete, međutim, to je najbolja
16 kopija koju mi imamo.

17 P: Dakle, prvo, da li prepoznajete taj dokument? Jeste li Vi na taj
18 dokument unijeli svoje inicijale?

19 O: Da.

20 P: Dobro. Sada se moramo prvo orijentirati. Pri vrhu fotografije vidimo
21 riječi "stražarski toranj", a odmah ispod toga je područje na kojem piše "sport"
22 ili "sportski teren". Da li je to točno?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, to je tačno.

2 P: Znači, to je onaj isti sportski teren koji se vidi u donjem desnom
3 uglu prethodne fotografije?

4 O: Da, tako je.

5 P: Dobro. Znači, sada gledamo istu stvar, ali iz različitog ugla?

6 Recite nam gdje su bili postrojeni ljudi na ovom dokumentu koji se sada
7 nalazi na grafoskopu i odakle je dolazila pucnjava. Molim Vas da nam to pokažete
8 pokazivačem.

9 O: Ovdje je sportski teren, a ovdje je stražarnica, stražarski toranj
10 gdje su stajali stražari. I linije idu ovuda, i pucnji su došli iz stražarskog
11 tornja i sa ovog vanjskog zida, s druge strane zida.

12 P: Što se dogodilo ljudima koji su se postrojavali pred stražarnicom kao
13 posljedica pucnjave?

14 O: Većina nas nije znala što se dešava. Neki su se bacili na zemlju jer
15 su shvatili da su nas Srbi počeli ubijati. 97-ero ljudi je ubijeno, a 157 ih je
16 ranjeno. Mnogi su kasnije umrli zbog nedostatka liječničke njege.

17 P: Koliko dugo su pucali stražari sa zida i stražarskog tornja?

18 O: Postojale su dvije faze; prva faza sa ručnim bombama i druga faza,
19 pucnjava iz automatskog oružja. I to je trajalo nekih 10 minuta. I kad su oni
20 mijenjali šaržere, mi smo se pokušali sakriti u uglovima. Ali sve to skupa je
21 trajalo nekih 10 minuta.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 27.08.2002.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Recite nam što ste Vi napravili. Vi ste, znači, isto bili postrojeni
2 na sportskom terenu pred stražarskim tornjem, zar ne?

3 O: Da. Ja sam bio negdje ovdje.

4 P: Vi sada pokazujete gornji desni ugao pravokutnika koji označava
5 sportski teren, za potrebe zapisnika.

6 O: A onda sam pošao u ovom pravcu, pokraj bloka C i dolje do sportskog
7 kompleksa, ja i nekoliko prijatelja.

8 P: Kako ste uspjeli napustiti to područje gdje je trajala pucnjava? Kako
9 ste uspjeli pobjeći?

10 O: Pa, zbog mog iskustva iz Jugoslavenske narodne armije i mog iskustva
11 tokom rata kao vojnika OVK, ja sam znao da kad se mijenjaju šaržeri, postoji
12 kratka stanika. I tu sam stanku iskoristio da pobjegnem u drugi dio zatvora.

13 P: Da li se pucnjava nastavila nakon te stanke u kojoj su mijenjani
14 šaržeri? Jesu li oni nastavili pucati?

15 O: Da, ponovo su počeli pucati, ali tada nasumice.

16 P: Odakle su pucali kada se pucnjava ponovo nastavila?

17 O: Iz istog smjera, ali također i sa drugih stražarnica koje su se
18 nalazile u drugim uglovima zatvorskog kompleksa i koje se ne vide na ovoj
19 fotografiji.

20 P: I kuda ste Vi krenuli? Rekli ste nam da ste pošli prema bloku C i na
21 kraju došli do mjesta koje se ne vidi dobro na ovoj fotografiji. Recite nam kuda

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ste pošli. Ovdje vidimo zgradu na kojoj piše "kazalište".

2 O: Prošli smo u smjeru bloka C i tu je jedna asfaltirana cesta blizu
3 kazališta. I onda sam došao do sportske dvorane.

4 P: Jeste li vidjeli što su radili drugi zatvorenici koji su preživjeli?

5 O: Da.

6 P: Kuda su oni otišli?

7 O: Mi smo svi pobjegli u različitim smjerovima i ove smo zgrade koristili
8 kao zaštitu pred pucnjavom koja je dolazila sa sve četiri strane. Prema tome,
9 krili smo se između zgrada.

10 P: Koliko dugo ste se krili? Rekli ste da je to počelo negdje između 5.30
11 i 6.00 sati ujutro 22. maja. Što ste vi radili ostatak toga dana nakon što je
12 završila pucnjava?

13 O: Pomogli smo ranjenim zatvorenicima i negdje oko 1.00 ili 2.00 sata
14 otišli smo na mjesto gdje se to dogodilo i tamo smo poslagali leševe i također
15 uklonili nekoliko ljudi koji su tamo ležali ranjeni.

16 P: Da li znate koliko ljudi je ubijeno tokom te pucnjave u ranim
17 jutarnjim satima 22. maja?

18 O: Tada je ubijeno ukupno 97 ljudi. Ta brojka dolazi od mojih prijatelja
19 koji su prebrojali leševe. To obuhvaća i zatvorenike koji su bili osuđeni zbog
20 običnih krivičnih djela.

21 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Prije nego što idemo dalje, gospodine
22 Krasnići, Vi ste rekli da ste primijetili da je došlo do kratke stanke u
23 pucnjavi tokom koje su mijenjani šaržeri. Da li je to tačno? Da li to znači
24
25
26
27
28
29
30

1 da je na Vas pucala tada samo jedna osoba sa stražarnice?

2 O: Ne. Mi smo bili u velikoj grupi i mi smo se svi međusobno poznavali;
3 mi smo svi došli iz istog kraja. I kad su mijenjali šaržere, mi smo jedni
4 drugima povikali: "E, sada je vrijeme. Krenimo!" Prema tome, ja sam na osnovu
5 svog iskustva znao da ću tokom tog kratkog intervala imati vremena da pobjegnem.

6 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Recite nam, ako se to možete sjetiti,
7 koliko je ljudi pucalo na vas, na vašu grupu.

8 SVEDOK: [simultani prevod] Pa, nama je to bilo teško vidjeti. Bilo je
9 teško vidjeti sve ljude koji pucaju. No u stražarskom tornju nalazio se jedan
10 stariji stražar i još dvojica sa svake strane. A u rupama u zidu od
11 bombardiranja NATO-a mogle su se vidjeti cijevi automatskih pušaka uperene prema
12 nama.

13 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Hvala.

14 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Nadovezat ću se na to.

15 P: Gospodine, da li nam možete dati procjenu broja ljudi? Koliko je
16 ukupno ljudi pucalo na vas? Da li je to bio jedan, trojica, petnaestak? Da li
17 nam možete dati barem grubu procjenu broja ljudi koji su pucali na zatvorenike?

18 O: Pa, mora da ih je bilo 20-ak, ako ne i više. Jer tokom noći kad smo
19 spavali na otvorenom na sportskom terenu, čuli smo da se u tom području kreće
20 jedan traktor. Nema sumnje da je taj traktor dovezao municiju. Ispaljena je
21 jedna granata iz zolja koja je pala negdje blizu kazališta, i onda smo čuli glas
22 na srpskom, koji kaže: "Nemojte više pucati!"

23 P: Zolja koju ste Vi spomenuli, je li to neko oružje?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Zolja je jedna vrsta oružja koja izgleda kao ručni bacač raketa. Ne
2 znam koje još značenje to ima.

3 P: Dobro. Rekli ste nam da ste se Vi i još neki drugi zatvorenici
4 sakrili. Možete li nam reći da li ste se krili i preko noći, odnosno što se
5 dogodilo sljedećeg dana?

6 O: Tokom noći je nekih 315 zatvorenika provelo noć u bloku C gdje su bile
7 samice, bloku koji je ranije bio bombardiran. Ostatak je ostao u podrumu
8 kuhinje. Tokom noći organizirali smo samoobranu jer smo se bojali da bi nam se
9 još i nešto gore moglo dogoditi, da će nas masakrirati iz blizine. Zato smo
10 uzeli stvari koje smo tamo zatekli, spremili se i na taj način spremili neku
11 vrstu samoobrane. Znači, to su bile noge od kreveta, prozorski okviri, užad,
12 motike. I sve smo to spremili za jutro. I negdje u 5.30 ujutro došla je jedna
13 grupa Srba - vojska, policija, paravojska, bili su iz raznih formacija - i oni
14 su počeli otvarati šahtove, kanalizacijske šahtove i u njih ubacivati ručne
15 bombe, i pucali su u one koji su se u šahtovima sklonili; ponekad bi im pucali u
16 leđa.

17 Onda su došli do kuhinje i počeli ubacivati ručne bombe u kuhinju. Nakon
18 nekog vremena prisilili su te ljude da se predaju. Prisilili su ih da stave ruke
19 na potiljak i da dođu do sportske dvorane.

20 Zatim su poslali dvojicu zatvorenika u blok C koji su nam rekli da se
21 moramo predati za 15 minuta.

22 P: Ti ljudi koji su bili u šahtovima i u kuhinji, jesu li ti ljudi

23
24
25
26
27
28
29
30

1 ranije bili na sportskom terenu jer je na njih ranije pucano?

2 O: Isti oni ljudi koji su bili postrojani su se razdijelili. 315 je
3 otišlo u blok C, a ostatak je otišao u kuhinju i tamo smo se sklonili tokom
4 noći. Dakle, to su bili isti ljudi.

5 P: Kakav je bio učinak tih ručnih bombi i pucnjave? Da li je još više
6 ljudi ubijeno u ranim jutarnjim satima 23. maja?

7 O: Nekoliko ljudi izgubilo je život od tih ručnih bombi. Nekoliko ljudi u
8 podrumu kino dvorane ili kazališta, tamo se krilo dvadeset dvoje ljudi. To je
9 podrum sa mnogo raznih prostorija. Tamo se nalazila strojarnica i ložiona,
10 centralno grijanje. I od tih dvadeset dvoje ljudi, devet je pogubljeno iz
11 blizine; postrojani su uza zid. A jednog od njih sam poznao; njegovo ime je
12 Zefik /u engleskom transkriptu: "Zef"/ Ćiraj /Kciraj/, a Him Ćiraj /Kciraj/ je
13 bio u istoj ćeliji u kojoj i ja.

14 P: Znači, rečeno vam je da vam je dano neko vrijeme da se predate. Recite
15 da li ste se predali. I ako jeste, kuda su vas odveli i što se dogodilo?

16 O: Poslali su dvojicu zatvorenika iz kuhinje u blok C kako bi nam rekli
17 da se predamo i da izađemo sa rukama na potiljku u dođemo do sportske dvorane.
18 Tamo su nas sve okupili na gomilu.

19 P: I jednom kad su Vas okupili, da li je možda netko nešto rekao?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Sve su nas okupili u sportskoj dvorani i onda su došli neki srpski
2 novinari i jedan grčki novinar. Ne znam kojoj televizijskoj stanici ili
3 novinskoj agenciji je on pripadao. Prebrojali su leševe i rekli da je to učinio
4 NATO.

5 P: Čekajte. Tko je prebrojao koje leševe i tko je rekao da je to radio
6 NATO? Idemo redom. Ako sam dobro shvatio, održana je nekakva konferencija za
7 štampu za neke srpske novinare i za jednog grčkog novinara. Da li je to točno?
8 Dobro. Recite nam, dakle, prvo koliko je ljudi izgubilo život.

9 O: Da.

10 P: Recite nam, ako znate, koliko je ljudi izgubilo život kao rezultat
11 pucnjave na sportskom terenu i incidenta sljedećeg jutra kad su tjerali ljude iz
12 šahтова i kuhinje.

13 O: U pucnjavi je ubijeno oko sto pedeset troje ljudi.

14 P: Dobro. Znači, na toj konferenciji za štampu - da upotrijebimo taj
15 izraz u nedostatku boljeg - tko je rekao da je to učinio NATO?

16 O: Srpski policajci i stražari koji su došli sa njima.

17 P: Da li su ti leševi, dakle leševi ljudi koji su ubijeni na sportskom
18 terenu i sljedećega jutra, da li su novinari vidjeli te leševe?

19 O: Da. Svi su ih vidjeli toga dana. To je bilo 23-eg.

20 P: Sljedećeg dana, 24. maja 1999., što vam se dogodilo? Kuda ste otišli?

21 O: Nakon toga su nas zatvorili u sportskoj dvorani i rekli da će nas
22 odvesti u zatvor Smrekovnica, blizu Mitrovice, ili u zatvor u Lipjanu. Sljedećeg

23

24

25

26

27

28

29

30

1 jutra u 6.00 sati, postrojili su nas, ukrcali nas u osam autobusa, smjestili
2 ranjene u četiri kamiona i poslali nas u selo Dubrava - to je blizu Istoga
3 /Istoka/ i zatim dalje za Lipjan.

4 P: I Vi ste ostatak svoje kazne izdržali u Lipjanu? Da li je to tačno?

5 O: U Lipjanu smo ostali ukupno 17 dana, a onda 10. juna, kad je NATO
6 počeo ulaziti na Kosovo u skladu sa sporazumom, odveli su nas u zatvor u Nišu
7 gdje sam ostao još tri mjeseca.

8 P: Jeste li Vi osobno poznavali neke od ljudi koje su srpske snage ubile,
9 bilo na sportskom terenu, bilo sljedećega jutra kad su bacali ručne bombe u
10 šahtove i pucali u podrum kuhinje? Jeste li poznavali neke od tih ljudi?

11 O: Da, poznavao sam nekoliko njih.

12 P: Da li nam sada, iz Vašeg sjećanja, možete reći neka od imena ljudi
13 koji su izgubili život ili bi Vam bilo od pomoći da možda prepoznate imena tih
14 ljudi na nekom popisu? Da li se možete sjetiti bez da gledate na popis?

15 O: Pa, sjećam se više prezimena nego imena. Ali bilo bi mi od pomoći kad
16 biste mi pokazali popis.

17 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Časni Sude, imam ovdje jedan popis i
18 predlažem da se on pokaže svjedoku i da nam on kaže da li on prepoznaje neka od
19 imena ljudi na tom popisu, kao i ljudi koji su toga dana ubijeni.

20 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Kakav je to popis?

21 G. RYNEVELD: [simultani prevod] To je isti popis koji se nalazi u dodatku
22 J.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MAY: [simultani prevod] To će dokazati neko drugi, zar ne?
2 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Ja sam samo hteo da pitam svedoka koliko
3 imena sa ove liste on poznaje.
4 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Shvatam.
5 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Ja ću ga zamoliti da to radi po sećanju.
6 P: Shvatio sam, gospodine, da Vi znate imena tih ljudi. Znate li, po svom
7 sećanju, koliko se imena ljudi sećate, ljudi koje su srpske snage ubile 22. i
8 23. maja 1999. godine?
9 O: Mogu da se prisetim sledećih ljudi koje je ubio NATO: Bezirej /u
10 engleskom transkriptu: "Fadil Bezeraj"/ iz Rašince /Rashincë/ blizu Peći.
11 P: Znam da znate za ova imena. Pitao sam Vas sad za imena ljudi, ne onih
12 koje su ubile bombe NATO-a, već ljudi koje su ubile srpske snage. Razumeo sam da
13 znate imena ljudi koji su poginuli od bombardovanja NATO-a. Ja Vas pitam za
14 druga imena.
15 O: Sahit Ibahamaj iz Kotradića /Kotradiq/ iz opštine Pejë. Ubile su ga
16 srpske snage kao i Agima Alšanija /u engleskom transkriptu: "Elshani"/ iz grada
17 Klina /Klinë/; Sakir Aguši /Zahir Agushi/ iz grada Klina; Zek Hasan Metaj iz
18 sela Streoca /Strellc/ u opštini Dečani /Deçani/; Ibe Grgoci /u engleskom
19 transkriptu: "Iber Gogaci/ iz sela Kosturić /Kosturiq/ blizu Peći. Ima još i
20 drugih imena koja sam zaboravio. Trenutno ne mogu da ih se setim.
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 27.08.2002.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Hvala, časni Sude, nisam hteo da ovo
2 ispadne kao neka vežba memorije ovog svedoka, ili provera. Predložio bih da mu
3 pokažem spisak, pa da vidimo koliko tih imena mu je poznato.

4 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Jedina stvar u ovakvim pitanjima je to što
5 će to biti osporeno, naravno. Koliko želite da dokažete ljudi kao broj ubijenih?

6 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Biće drugih svedoka koji će moći o tome
7 da svedoče, tako da ćemo sigurno imati imena koja će biti kasnije dodata.

8 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Molim Vas, da pokažete ovo svedoku.

9 SVEDOK: [simultani prevod] Zahir Aquši.

10 G. RYNEVELD: [simultani prevod]

11 P: Da, nastavite.

12 O: Avni Gaši /Gashi/.

13 Zef Kćiraj /Kciraj/.

14 P: Tog čoveka ste ranije spomenuli u svedočenju, pre nego što Vam je
15 pokazan spisak.

16 O: Valentin Nikollë Bibaj. Derviš Sulaj /Dervish Sylaj/.

17 P: To su imena koja prepoznajete?

18 O: To su ljudi koje sam lično poznao.

19 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Nemam više pitanja u ovom trenutku.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Hvala, časni Sude.

2 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Miloševiću.

3 OPTUŽENI: Ovde je juče i danas gruba manipulacija o nekakvim trakama, o
4 navodnom streljanju kojih očigledno nema. I Vi ste mi, gospodine May, uskratili
5 mogućnost čak da prigovorim na takve manipulacije.

6 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da li želite da postavite ovom svedoku
7 neka pitanja ili ne? Ako želite, trebalo bi da ga počnete unakrsno ispitivati.

8 Unakrsno ispituje g. Milošević

9 P: Tvrdite da ste uhapšeni 11. septembra 1998. godine. Je l' tačno?

10 O: Da.

11 P: Osuđeni ste na vremensku kaznu zatvora u trajanju od 12. meseci. Je l'
12 tako?

13 O: Da.

14 P: A zbog kog krivičnog dela ste osuđeni?

15 O: Osuđen sam po Krivičnom zakonu, član 125.

16 P: A Vi ste u ovom glavnom ispitivanju rekli da ste osuđeni kao
17 navodno... navodno član UČK. A iz ovih podataka koje ste sami dali, je li tačno,
18 ne samo da ste bili pripadnik UČK, već komandant štaba za Barane? Je l' tačno
19 ili ne?

20 O: Ja sam bio komandant u vojnoj bazi u Karaku, u kasarni.

21 P: Dobro. Dakle, /?nećete/ reći da ste osuđeni zato što ste navodno
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bili, nego zato što to jeste? Je li tako? Da li ste kao pripadnik i komandant
2 štaba UČK organizovali i učestvovali u terorističkim akcijama protiv naših
3 snaga, vojnika, policajaca ili civila?

4 O: Ja nisam učestvovao ni u kakvim aktivnostima OVK. Ja sam bio u vojnoj
5 kasarni i pomagao sam u logističkim poslovima OVK. Tačnije, obučavao sam buduće
6 vojnike.

7 P: Znači, Vi kao komandant štaba UČK u Baranu niste se bavili
8 aktivnostima UČK? Niste učestvovali ni u kakvim borbama? To 'oćete da kažete?

9 O: Ja nisam učestvovao ni u kakvim borbama. Samo sam pozvan da rukovodim
10 obukom mladih ljudi koji će kasnije postati vojnici.

11 P: A znači Vi ste obučavali ove novoregrutovane članove UČK? Je l' to Vaš
12 posao bio?

13 O: Jeste. Tako je.

14 P: A koliko je od tih koje ste Vi obučavali učestvovalo u ubistvima
15 vojnika, policajaca, civila?

16 O: Neki od njih su učestvovali u organizovanim aktivnostima. Neki od njih
17 su bili stražari. Neki su služili u kasarni.

18 P: A koliko je njih u tim akcijama, koje Vi navodite, izgubilo život?

19 O: Nijedan od mojih vojnika nije poginuo u akciji.

20 P: Kad ste pušteni iz zatvora, je l' to bilo tačno kad ste izdržali svoju
21 kaznu od 12 meseci?

22 O: Ne razumem sasvim Vaše pitanje.

23 P: Kada ste tačno pušteni iz zatvora? Kog datuma ste pušteni iz zatvora?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: 11. septembra 1999. godine pušten sam iz zatvora u Nišu.

2 P: Pošto ste uhapšeni 11. septembra 1998., to znači da ste u zatvoru
3 proveli tačno, u dan, godinu dana koliko ste bili osuđeni. Je l' to tačno ili
4 ne?

5 O: Tako je.

6 P: Pa, je l' mislite da ste oštro osuđeni s obzirom da za to krivično
7 delo, za koje ste Vi suđeni, kazna može da bude do 15 godina? A Vi ste odležali
8 jednu godinu dana.

9 O: Istražni sudija, tačnije sudije, nisu mogli da posete to mesto, nisu
10 mogli da odu na lice mesta da bi skupili neku informaciju. Nisu bili na tom
11 mestu gde je bio OVK. Zato smo osuđeni za saradnju s OVK ili zato što smo bili
12 članovi Demokratskog saveza Kosova.

13 P: /prevod engleskog transkripta: "Hoćete da kažete da oni nisu mogli
14 da"/ dokažu sve ono što ste Vi stvarno radili; je l' tako?

15 O: Nisu imali nikakvih dokaza.

16 P: Ali evo, vidite sada. Sada su tu Vaš dokazi očititi. A recite mi koliko
17 je projektila NATO avijacija ispalila na zatvor Dubravu 19. maja 1992. /sic/? Da
18 li se sećate?

19 O: Ukupno četiri.

20 P: Ja pitam 19. maja 2002. To je bio prvi dan bombardovanja - zatvora?

21 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Došlo je do greške u prevodu. To je 1999.
22 godina, a ne 2002.

23 OPTUŽENI: Da, da de... 1999., naravno. Možda sam ja spontano rekao 2002.

24

25

26

27

28

29

30

1 Možda i nije pogrešan prevod. Svejedno, zna se na šta mislim.

2 G. MILOŠEVIĆ:

3 P: Da li mogu da dobijem odgovor?

4 O: Kao što sam rekao, palo je ukupno četiri projektila.

5 P: A da li se sećate koliko je ljudi tada izgubilo život?

6 O: Troje je poginulo i preko 15 njih je ranjeno.

7 P: Da li možete da mi objasnite kako to Vi kao zatvorenik, u zatvoru koji
8 je, kako smo videli na ovom crtežu, prilično veliki, možete da znate precizno
9 podatke o poginulim, o ranjenima i tako dalje? Na osnovu čega ste Vi imali tu
10 mogućnost da sve to vidite, saznate, čujete, prebrojite i tako dalje?

11 O: Pa, ja imam pomalo iskustva, 10 godina iskustva tačnije, u
12 Demokratskom savezu Kosova. Imam i neko obrazovanje, tako da umem da brojim.

13 P: Ne znam da li Vam je jasno moje pitanje. Vi ste zatvorenik. Kako ste
14 Vi u mogućnosti da se slobodno krećete po zatvoru, da brojite i da ustanovite
15 sve što se u zatvoru događa? To znači da ste se Vi slobodno kretali kroz sve
16 delove zatvora i ustanovljavali sve ovo što sad pričate?

17 O: Posle bombardovanja mogli smo slobodno da se krećemo po celom krugu
18 zatvora. Samo nismo mogli da prilazimo zidovima jer postojalo je naređenje prema
19 kome je svako ko bi se približio zidu bio ubijen. Međutim, unutar zidova mogli
20 smo sasvim slobodno da se krećemo. A takođe smo imali i kontakta sa drugim
21 zatvorenicima koji su nam govorili šta su čuli od drugih ljudi, od svojih rođaka
22 i prijatelja.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. /prevod engleskog transkripta: "Na strani 4"/ u trećem pasusu
2 Vi navodite da su čuvari rekli ostalim zatvorenicima da pomognu onima koji su se
3 nalazili u bloku C. Da li je to tačno?

4 O: To se desilo samo 19-og kada su stražari pobjegli iz bloka C i rekli
5 drugim zatvorenicima da pomognu drugim zatvorenicima. Samo mi koji smo bili u
6 samicama smo mogli da se krećemo slobodno kao ostali.

7 P: A samo, znači, vi koji ste bili u izolaciji mogli ste da se krećete?
8 Jesam Vas ja dobro razumeo ili ovo... nešto na ovom transkriptu nije tačno?

9 O: Oni koji su bili na slobodi su mogli da se kreću slobodnije nego mi. A
10 kasnije kada smo pušteni iz izolacije, mogli smo da se krećemo po krugu tog
11 kompleksa isto toliko slobodno kao i oni.

12 P: A da li znate koliko je bombi 21. maja bačeno u tom bombardovanju koje
13 je bilo, kako Vi sami tvrdite, vrlo masivno?

14 O: Znam za 24 projektila.

15 P: I koliko je bačeno bombi?

16 O: Ne razumete šta sam rekao. Rekao sam 24 projektila.

17 P: Dobro. Vi pišete u svom... u svom ovom iskazu pismenom: "Dva dana
18 kasnije, 21. maja, ponovo su bombardovali zatvor. Bombardovanje je počelo oko
19 10.30h. Čuvari su rekli zatvorenicima da napuste blokove sa ćelijama i da ostanu
20 napolju na otvorenom. Čuvari su potom ponovo izašli van kruga.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Video sam avione iznad zatvora, kao i bombe i rakete kako padaju iz njih.
2 Zgrade su pogođene, a bombe i rakete udarile su u betonske površine. Veliki
3 betonski blokovi leteli su kroz vazduh. Jedna bomba je pala na beton udaljen oko
4 25 metara od dvorane za priredbe. Šesnaest zatvorenika poginulo je na tom
5 mestu... na licu mesta od eksplozije, kao i od betona koji je pao po njima. Oni
6 su se nalazili između dvorane."

7 Onda govorite o tome da ste pisali po tlu reč "upomoć", a onda
8 nastavljate.

9 "Bombardovanje je trajalo ceo dan, sve do večeri, sa jednim predahom od
10 14.00h do 16.00h. Zatim se bombardovanje nastavilo još sat vremena, trajalo do
11 17.00h." I tako dalje.

12 I tu kažete: "Otprilike 24 bombe." Znači ceo dan je trajalo bombardovanje
13 i Vi ste brojali precizno i ustanovili 24 bombe; je l' tako?

14 O: Da.

15 P: I znači tačno je i ovo da su čuvari zatvora /prevod engleskog
16 transkripta: "na početku bombardovanja"/ toga dana pustili sve zatvorenike da
17 izađu iz ćelija i budu na otvorenom prostoru da bi se zaštitili; je l' tako?

18 O: Kao što sam pokazao na ovoj skici, mi smo se nalazili u dvorištu koje se
19 nalazi u centru kompleksa. I kada je počelo bombardovanje, jedna bomba je pala na
20 asfalt blizu te sale i veliki komadi betona su bili podignuti u vazduh i leteli u
21 vazduhu i padali na ljude. Nekoliko ljudi je tako poginulo. Ukupno 16-oro ih je
22 poginulo, a troje je umrlo kasnije. Ukupno 19.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. Vi govorite o ovima koji su poginuli napolju. A da li znate
2 koliko je zatvorenika ostalo u zatvorskim objektima za vreme NATO bombardovanja
3 zatvora i koliko je njih poginulo u tim objektima? Ne ove napolju koje ste Vi
4 videli.

5 O: U zatvorskim zgradama poginulo je samo četvoro u prijemnom bloku gde
6 je bilo 167 zatvorenika iz Đakovice koji su uzeti kao taoci. A onda, blizu
7 kapije je poginulo četvoro. Tako da ako to sve saberete, ukupno ispada 19.

8 P: A kakvi taoci? Ne... ne razumem sad. Uvodite neku novu stvar ovde. Ko
9 je uzet kao taoc?

10 O: 16-og stigla su dva autobusa iz Đakovice puna ljudi, civila, koji su
11 uzeti iz grada kao taoci. Odvedeni su iz svojih prodavnica, iz kuća, iz celog
12 grada i dovedeni u Dubravu. I kao što i sami znate, bilo je više od 1.000
13 osuđenika.

14 P: To os... o broju osuđenika Vas ne pitam sad, nego Vas pitam o kakvim
15 taocima govorite u zatvoru? O ljudima pod istragom, razumem da govorite. O
16 ljudima koji su osuđeni, takođe razumem. O kakvim taocima govorite u zatvoru?
17 Kako mogu u zatvoru biti taoci?

18 O: Kao što sam rekao, oni su odvedeni iz grada. Odvojeni od svojih
19 porodica koje su poslate u Albaniju, a ovi ljudi su dovedeni u Dubravu. Protiv
20 njih nisu čak podignute nikakve optužnice. Samo su dovedeni tamo.

21 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Krasnići, samo trenutak.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 27.08.2002.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Ja ne razumem odakle ova cifra 19. Rekli ste da je 16-oro ljudi poginulo napolju
2 i četvoro je poginulo unutar zatvora. Meni se čini da kad se to sabere, dobijemo
3 20. Možete li razjasniti?

4 SVEDOK: [simultani prevod] Ukupno je bilo 19 poginulih, uključujući i onu
5 četvoricu. A onda se taj broj povećavao. Jedan čovek je umro na putu za bolnicu
6 u Peći. Bilo je dvoje ranjenih tog dana za koje smo mislili da su nestali.

7 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Dajte da se skoncentrišemo na događaje
8 koji su se desili 21-og. Pomenuli ste 16 osoba. Jedan od njih je poginuo
9 napolju, u dvorištu zatvora, od bombe.

10 SVEDOK: [simultani prevod] Da.

11 SUDIJA KWON: [simultani prevod] I osim njih, još četvoro je poginulo
12 unutar zatvorskog kompleksa, unutar zatvorske zgrade; je l' tako?

13 SVEDOK: [simultani prevod] Kao što sam rekao, ova četvorica - mi smo ih
14 zvali grupa iz Đakovice - oni su poginuli kod vrata prijemnog bloka. A onda je
15 jedna bomba pala ovde i ostali zatvorenici su poginuli u dvorištu. Ukupno ih ima
16 19. Ako to saberete, dobije se 19.

17 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Rekli ste da je troje ljudi poginulo 19.
18 maja, tokom prvog bombardovanja. 16 plus tri je 19, plus 4, dobijemo 23. Da li
19 je to pravilno sada?

20 SVEDOK: [simultani prevod] 23 je ukupan broj poginulih od NATO bombi
21 tokom dva odvojena bombardovanja.

22 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Nastavite, gospodine Milošević.

23 G. MILOŠEVIĆ:

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A da li znate da je tom prilikom ubijen i zamenik upravnika zatvora,
2 takođe Albanac, Nedžmedin Kaličinaj /Nexhmedin Kalcadinaj/? Da li znate da su
3 tom prilikom teško ranjeni i čuvar Katanja Repanović, stražar Nenad Đokić,
4 instrum...instruktor Radomir Dobrić, električar Zvoko Đurić, vozač Miloš Rajić?
5 Da li znate za sve to?

6 O: Čuo sam od nekih bivših zatvorenika koji su bili u radnim grupama,
7 radili izvan zatvora. Znači, od njih sam čuo da je poginulo sedam Srba, kao i da
8 su neke Albance ubili Srbi da bi prikrili tragove zločina.

9 P: Dobro, to je... to je ovaj deo Vaše priče, a ne činjenice. A recite mi
10 da li je prilikom bombardovanja porušen deo spoljnog zida zatvora. Da ili ne?

11 O: Samo jedan dio sportske dvorane gdje su Srbi počinili te zločine. Samo
12 taj dio je uništen.

13 P: A ja Vas pitam da li je porušen deo spoljnog zida zatvora. Da li je
14 NATO raketa pogodila deo spoljnog zida zatvora i uništila?

15 O: Zid nije bio sasvim uništen niti na jednom njegovom dijelu.

16 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Pokušajte se, molim Vas, koncentrirati na
17 pitanje. Da li je dio zida uništen ili oštećen?

18 SVEDOK: [simultani prevod] Rupa koja je napravljena bila je tek nekih 15
19 ili 50 kvadratnih centimetara.

20 G. MILOŠEVIĆ:

21 P: Dobro. Odgovorite mi, pre nego što Vas upitam u vezi s tih 50
22 kvadratnih santimetara ili 15 kvadratnih santimetara, koliko je zatvorenika tom
23
24
25
26
27
28
29
30

1 prilikom pokušalo da izvrši bekstvo iz zatvora kroz tu rupu.

2 O: Jedan manji broj ljudi je to pokušao učiniti, ali nisu to bili u
3 stanju učiniti.

4 P: Molim Vas da pogledate ove fotografije. Samo da ja izvadim prvo ovu za
5 koju Vi kažete da je 15 kvadratnih santimetara, deo spornog zida zatvora. Pa
6 onda ove druge. Možete ih pokazati sve redom. Evo.

7 OPTUŽENI: Stavite ih na grafoskop. Ne njemu, nego na grafoskop stavite
8 te, jednu po jednu. Prvo ta sa zidom.

9 G. MILOŠEVIĆ:

10 P: Evo, sad možete da pogledate. Ja nemam ovde... Samo momenat, da vidim
11 imam li. Da.

12 Kao što vidite, pogođen je deo spoljnog zida zatvora kroz koji može da
13 prođe autobus, a ne 15 santimetara. I da li smatrate da je to namerno učinjeno s
14 obzirom da su se u zatvoru nalazili teroristi poput Vas, da im se omogući
15 bekstvo?

16 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Prvo pitanje za svjedoka je sljedeće.
17 Pogledajte fotografiju. Da li ta fotografija predstavlja štetu nastalu od
18 bombardiranja?

19 SVEDOK: [simultani prevod] Ovo je fotografija kompleksa NATO-a, a ne
20 zatvora. Tu je Koblana /?Kotlina/ /Kotlině/. To možete vidjeti na ranijoj
21 fotografiji. Tamo je 11 hektara zemlje. I to je uništilo bombardiranje NATO-a.
22 Ali to nije bilo dio zatvorskog kompleksa. To se vidi na prethodnoj fotografiji.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Pogledajmo, onda, druge fotografije.
2 SVEDOK: [simultani prevod] Ovdje. Ovaj se zid dalje nastavlja i taj zid
3 obuhvaća nekih 11 hektara zemlje. I na tom mjestu je zid probijen bombardiranjem
4 I to se vidi na drugim fotografijama.
5 G. MILOŠEVIĆ:
6 P: A je l' to spoljni zid zatvora?
7 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ne. Rekao je da to nije spoljni zid
8 zatvora. Da li želite pogledati još neke fotografije?
9 OPTUŽENI: Dajte, molim Vas, redom /?pet/ fotografija.
10 G. MILOŠEVIĆ:
11 P: Ovde se vidi porušena zgrada na ulazu. Je l' to tako? Ajde, dajte
12 dalje. Dajte dalje, možete, da uštedimo vreme. Dalje, dalje. Samo da... da se
13 pogleda ovaj set fotografija, koji samo delimično pokazuje. To je upravna
14 zgrada.
15 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da li Vi prepoznajete? Samo trenutak. Da
16 li Vi prepoznajete te zgrade, gospodine Krasnići?
17 SVEDOK: [simultani prevod] Da. Poznajem ih.
18 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Što su te zgrade?
19 SVEDOK: [simultani prevod] To je upravna zgrada.
20 OPTUŽENI: Stavite da se vidi i ovaj potpis ispod, molim Vas, da se vidi
21 šta piše ispod slike. Idite dalje. Ovde se vidi, malo pre, unutrašnja velika
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 oštećenja od bombardovanja. 'Ajte dalje, samo redom, molim Vas.

2 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da li netko može prevesti potpis ispod
3 slike?

4 G. MILOŠEVIĆ: Znači, izgled mesta udara projektila u paviljonu KP doma
5 Dubrava. Kazнено-popravni dom je taj zatvor u Dubravi.

6 OPTUŽENI: Uvek ostavite da se vidi ovo šta... šta piše. Izvolite dalje.

7 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ovo baš nije lako za sudskog poslužitelja,
8 ali on radi najbolje što može. Pokažite i ostale fotografije.

9 OPTUŽENI: Dajte sve fotografije pokažite, molim Vas.

10 To je isto mesto udara projektila u jedan od paviljona KP doma Dubrava.
11 Dalje.

12 Ovo je unutrašnjost, mesto udara projektila u paviljonu iznutra, i jedan
13 pogodak. Vidi se gore nebo i ove žice armiranog betona. Dalje.

14 G. MILOŠEVIĆ:

15 P: Ovo je paviljon u kome je poginulo više zatvorenika. To piše dole.

16 Jedan od bombardovanih objekata. 'Ajte dalje. Imamo tu fotografije i
17 zatrpanih leševa.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 To je i sto tako u jednoj od ćelija. To je isto unutra. Zatrpani,
2 poluzatrpani, nastradali i tako dalje.

3 Dalje. Evo, ovde se vide isto delovi ljudskog tela u ovom lomu od čelika,
4 betona, nameštaja. Dalje. Isto, nastradali zatvorenik u ruševinama KP doma
5 Dubrava.

6 Dalje.

7 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Samo trenutak. Samo trenutak, čekajte.
8 Moramo prvo svjedoka pitati sljedeće. Da li Vi prepoznajete te scene? Iznesena
9 je tvrdnja da su te fotografije snimljene nakon bombardiranja. Da li to
10 prepoznajete, gospodine Krasnići, ili želite nešto reći o tome?

11 SVEDOK: [simultani prevod] Da. Želim reći da prepoznajem te fotografije.
12 I oni koji su poginuli 22. maja, mi smo njih odnijeli i stavili u podrum bloka
13 C. I najveći dio ovih fotografija snimljen je nakon što smo mi već prebačeni u
14 Lipjan.

15 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Milošević, da li želite da
16 fotografije uđu u spis?

17 OPTUŽENI: Svakako treba da uđu. Ali ja bih Vam predložio da ih pogledate
18 jer je na projektoru sve vrlo mutno. Mnogo je... mnogo su jasnije fotografije
19 nego što se moglo videti na projektoru. Ali ću ih /?potražiti ako/ budu bile
20 potrebne za drugo unakrsno ispitivanje.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Dobro.

2 Te fotografije sada treba uvrstiti u dokazne materijale i treba im dati
3 sljedeći dokazni broj, a mi ćemo ih pogledati tokom pauze.

4 SEKRETAR: [simultani prevod] Ovo će nositi dokazni broj Obrane D29.

5 SUDIJA MAY: [simultani prevod] I držite ih, molim Vas, zajedno. Stavite
6 dokazni broj i predajte ih nama.

7 OPTUŽENI: Pre nego što nastavim sa pitanjima, ja želim da unesem još
8 jedan dokument ovde kao dokazni predmet. To je zapisnik o uviđaju koji je
9 izvršila dežurna uviđajna ekipa Okružnog suda u Peći sa istražnim sudijom
10 Vladanom S. Bojićem 21. maja u 12.45h, pa onda 24. u 14.40h i 25. maja.
11 Prekidali su tri puta taj uviđaj, upravo zbog toga što je iz dana u dan
12 bombardovano.

13 G. MILOŠEVIĆ:

14 P: Dakle, sad pitam svedoka. Ovde u... u poslednjem delu, na kraju
15 uviđaja kaže: "Iz Kazneno-potpunog... popunog zavoda je ukupno izneseno 93
16 leša. Nakon obavljenih svih naloženih kriminalističko-tehničkih radnji, naložio
17 sam da se izvrši sahranjivanje pojedinačno leševa na zakonom propisan način."
18 Pre toga kaže: "Nakon izmeštanja svih leševa na pomenuto odredište, naredio sam
19 fotografisanje i daktiloskopiranje svakog leša pojedinačno. Istodobno sam
20 naredio da se izvrši i spoljašnji pregled svih leševa, što je sproveo lekar M.
21 Stiović, specijalista hirurgije, zaposlen u Opštoj bolnici u Peći. Čitav
22 naloženi proces je trajao sve do 26.05. u 10.00h. Svi uočeni i identifikovani
23 tragovi konkretnog događaja su metodima kriminalističke tehnike u srazmeri sa
24 objektivnim uslovima i okolnostima obrađeni i obeleženi na adekvatan način.
25 Predmetna kriminalistička dokumentacija predstavlja sastavni deo ovog

26

27

28

29

30

1 zapisnika." I dole piše: "Okružni sud u Peći, dana 21., 24., 25., i 26. maja
2 1999. godine." Ima broj. I potpis istražnog sudije.

3 OPTUŽENI: Dakle, ovo Vam je izveštaj, zapisnik istražnog sudije, ekipe
4 koju je nadležni Okružni sud vodio u vezi sa ovim zločinom koji je izvršen u...
5 nad zatvorom Dubrava, KP domu, odnosno od strane NATO pakta.

6 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Vi, znači, tražite da se to uvrsti u spis?

7 OPTUŽENI: Pa, da, da ga imate.

8 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Ryneveld.

9 OPTUŽENI: To je rađeno tada kad se i događalo od strane nadležnih organa
10 pravosuđa.

11 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Ryneveld.

12 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Časni Sude, ja ne znam da li je prikladan
13 trenutak da se sada ovaj dokument uvrsti u spis.

14 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Zašto ne? Ispričavam se što Vas prekidam,
15 ali zašto ne? Označite to za identifikaciju. Vi možete taj dokument dobiti.
16 Možete ga pogledati. Ako imate neki prigovor, onda taj prigovor možete iznijeti.

17 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Da. Upravo sam želio reći da prije nego
18 što se označi kao pravi dokazni predmet, da to ipak nije od pomoći za ovog
19 svjedoka jer je on napustio zatvor 24-oga, a najveći dio izvještaja napisan je
20 kasnije.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 27.08.2002.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Mi dosta liberalno primjenjujemo dokazna
2 pravila i mislim da to možemo uvrstiti, naravno, ovisno o tome da li Vi budete
3 imali nekakav prigovor nakon što dokument bude preveden.

4 SEKRETAR: [simultani prevod] Ovo će nositi dokazni broj Obrane 30,
5 označeno za identifikaciju.

6 G. MILOŠEVIĆ:

7 P: Da li znate da je prilikom i usled bombardovanja...

8 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ne. Idemo sada na pauzu prvo. Vrijeme je
9 za pauzu. Pauza od 20 minuta.

10 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Ispričavam se. Prije nego što krenemo
11 na pauzu, nama se čini da ukoliko je to ikako moguće, da bismo mi danas
12 željeli pozvati Jacky Rowland i završiti sa njome. Ja ne znam da li će to biti
13 moguće. Da. Naime, možda biste mogli razmotriti tokom pauze da li bi se njezin
14 iskaz mogao uvesti po pravilu 92bis?

15 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da, imali smo priliku to razmotriti i
16 njezin iskaz će ući kroz 92bis. Optuženi će imati nekih pola sata još za ovog
17 svjedoka, tako da možda nećemo to sve uspjeti napraviti. Trebamo vidjeti da li
18 ona ipak može doći ovamo i sutra.

19 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

20 ... Početak pauze u 12.17h

21 ... Sednica nastavljena u 12.39h

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.
2 Izvolite sjesti.
3 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Miloševiću.
4 G. MILOŠEVIĆ:
5 P: Da li znate da je prilikom bombardovanja lakše i teže povređeno 196
6 zatvorenika?
7 O: Da.
8 P: Da li Vam je poznato da je oko 40 njih bilo u stanju životne
9 opasnosti?
10 O: Da, bili su ozlijeđeni.
11 P: A da li se sećate da je neko od vlasti - mislim na jugoslovenske
12 vlasti, vlasti Republike Srbije - tog dana posetio zatvor u Dubravi, tada kada
13 je bombardovano?
14 O: O kojem tačno danu govorite?
15 P: 21. maju.
16 O: Ne. Toga dana nitko nije bio tamo.
17 P: A dobro, da li Vam je poznato da su istog dana zatvor u Dubravi
18 posetili i domaći i strani novinari? Koji je, po Vama, bio taj dan?
19 O: To je bilo 23-eg.
20 P: 23-eg. Znači, posetili su zatvor posle tog Vašeg navodnog napada
21 stražara na zatvorenike; je l' tako?
22 O: Da. Nakon što su nas doveli u sportsku dvoranu, došli su srpski
23 novinari i jedan grčki novinar.
24 P: Znači, pošto su sve to što ste Vi rekli radili, onda su doveli domaće
25 i strane novinare i došli su predstavnici vlasti da obiđu zatvor; je l' tako?
26 O: Ne znam ništa o predstavnicima vlasti. Ja samo znam za te novinare i
27
28
29
30

1 za zatvorsko osoblje koje je bilo u zatvoru.

2 P: Vi kažete da ste sledećeg dana, 22. maja, u jednom trenutku se našli
3 van zidina zatvora. Je l' to tačno?

4 O: Ali unutar kompleksa. Ne van vanjskih zidova.

5 P: Dobro. A recite mi, kažete da ste tom prilikom prepoznali jednog
6 zatvorenika Srbina koji je bio izbeglica iz Albanije, koji se zvao Dritan
7 Matanaj - što je albansko ime - a koji je ime promenio u Svetlan Matanović. Je
8 l' tako?

9 O: Ja sam ga poznavao od ranije. Prije 22. maja, Srbi su ga naoružali.

10 P: A kako ste Vi mogli znati kako se on zvao, da je izbeglica iz
11 Albanije, da je promenio ime? Kako sve to Vi znate te podatke?

12 O: Ja sam s njime nekoliko puta razgovarao. On je, naime, bio osuđen za
13 kriminalne aktivnosti u gradu Dečani. Svatko ga je poznavao.

14 P: A zbog čega ste Vi bili van zidina zatvora? Da li ste pokušali da
15 pobegnute?

16 O: Nisam rekao da smo bili van zidina zatvora. Bili smo izvan naših
17 ćelija, ali unutar zatvorskog kompleksa.

18 P: Tako piše u Vašoj izjavi, ali da ne trošim sad vreme na to. A koliko
19 je zatvorenika pokušalo da pobegne iz zatvora?

20 O: Veoma mali broj, ali nisu u tome uspjeli.

21 P: A kako su ih sprečili?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: O toj rupi smo već ranije govorili. Tu rupu je napravilo bombardiranje
2 NATO pakta i pokušali su pobjeći kroz tu rupu.

3 P: Vi ste rekli da je to bilo 15 do 50 kvadratnih santimetara.

4 O: Pedeset, ne 15, 50, jer kroz 50 centimetara se još nekako i može
5 proći. To je bio zid od cigli, pa su oni mogli neke od cigli ukloniti i tako
6 učiniti rupu većom.

7 P: Deset santimetara sa deset santimetara daje 100 kvadratnih
8 santimetara. Ne znam da kroz tu rupu neko može proći, kroz jedan kvadratni
9 decimeter. Ali recite mi da li je 22. maja bilo NATO bombardovanje u zatvoru u
10 Dubravi.

11 O: Kroz 50 kvadratnih centimetara se može proći.

12 P: Dobro, je li bilo 22. maja NATO bombardovanje zatvora u Dubravi?

13 O: Ne. Dan ranije, 21-og.

14 P: A da li znate da je iz ruševina zatvorskih objekata, samo iz njih
15 izvađeno preko 90 tela poginulih zatvorenika?

16 O: Mi smo otišli u zatvor u Lippljanu, i naravno, onda su oni mogli
17 učiniti što si htjeli i inscenirati što god su htjeli jer mi to više nismo mogli
18 vidjeti.

19 P: Pa, ono što Vi tvrdite da ste videli je dovoljno. Recite mi da li Vam
20 je poznato da još 20-ak zatvorenika umrlo narednih dana u bolnicama na Kosovu
21 kao neposredna posledica bombardovanja zatvora od strane NATO-a.

22 O: Ja znam samo za jednog zatvorenika koji je umro u bolnici i to je bilo
23 19. maja.

24 P: Dobro. Dakle, Vi tvrdite, i pored ovoga što ste sami opisali o
25
26
27
28
29
30

1 višednevnom bombardovanju, pri čemu je zatvor praktično srušen sa zemljom, da
2 su ustvari zatvorenike ubijali zatvorski stražari? Kako je moguće da to... da to
3 stoji? Zašto govorite neistinu?

4 O: Molim Vas još jedanput pokažite fotografiju kompleksa.

5 P: Pa, nemamo vremena sad da gledamo te fotografije jer mi je vreme
6 ograničeno.

7 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Dopustite svjedoku da Vam objasni. Vi ste
8 njemu rekli da on laže i on sada mora imati priliku da to objasni.

9 Izvolite.

10 SVEDOK: [simultani prevod] Tokom bombardiranja 21-og, bili smo ovdje u
11 dvorištu. I jedan svjedok, odnosno jedan zatvorenik nalazio se na sportskom
12 terenu. I on nam je rekao: "Dođite ovamo! Dođite do sportskog terena jer će ono
13 bombardirati zgrade." Prema tome, svi smo mi protrčali između zgrada i došli do
14 sportskog terena i tako smo i preživjeli bombardiranje.

15 G. MILOŠEVIĆ:

16 P: Dobro. Uprkos tome, dakle, višednevnom bombardovanju i tom velikom
17 broju žrtava i vašoj tvrdnji kako to ustvari nije posledica NATO bombardovanja
18 nego...nego delo stražara, Vi ste sad opisali, danas u glavnom ispitivanju, da su
19 vas zasuli ručnim bombama, vatrom iz automatskog oružja, bazukom i tako dalje. I
20 onda su odjednom odustali od toga da vas poubijaju i tvrdite kako ste Vi, iako
21 ste zalaganjem sudije Kwona konačno izgovorili da je pucalo oko 20 ljudi,

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 iskoristili nekoliko sekundi kad se menja okvir da pobegnete. To ste mogli da
2 iskoristite, pretpostavljam, samo ako jedan čovek puca. Valjda, kao instruktor
3 ovih terorista UČK, znate da ako 20 ljudi puca, čak i kad bi... čak i kad bi im
4 neko naredio, ne bi baš istog sekunda menjali okvir. Je l' tačno ili ne? Zašto
5 ste to izmislili?

6 O: Ja znam da prema vojnim propisima vojnici moraju slušati naređenja
7 svojih oficira.

8 P: Dobro. Ako Vam je to objašnjenje, onda je to zaista sasvim... sasvim
9 dovoljno. A recite mi, molim Vas, kako je to onda moguće. Vaš opis događaja je:
10 oni su pokušali, znači, svim tim automatskim oružjem, svežnjevima bombi bazukom
11 i tako dalje da vas poubijaju, a onda nakon toga vas 800 voze autobusima i
12 kamionima u drugi zatvor ili druge zatvore. Evakuišu ih, dakle Vas evakuišu da
13 bi vas spasili. Šta ih je sprečilo, ako su imali nameru da vas ubiju, da vas
14 poubijaju? Jer su... Jer vi niste pobegli? Je l' tako? Ostali ste tu i oni su
15 vas okupili opet i odvezli vas autobusima i kamionima; je l' to tvrdite?

16 O: Mi smo bili na sportskom terenu i vojnici i paravojnici su došli i
17 rekli su nam da je došlo do katastrofe.

18 P: I vi ste pred očima tih vojnika i policajaca, odnosno zatvorskih
19 stražara uzeli, pa samoinicijativno spalili svoja dokumenta, navodno, da vas
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 neko ne bi tukao zato što imate dokumenta. Je l' to tvrdite?

2 O: To je bilo zato da se ti dokumenti ne zateknu na nama kada budemo u
3 Srbiji i zato da nas ne mogu identificirati kao ljude koji su osuđeni.

4 P: Ako vas vode u zatvor, valjda se pretpostavlja da ste ljudi koji su
5 osuđeni. Valjda ima evidencija neka s kojom vas vode. Je l' mislite da nema, da
6 je to stvar vaših ličnih dokumenata?

7 O: Nitko nije pitao da li smo mi osuđeni ili nismo osuđeni. Svaki Albanac
8 bio je terorist. I stražari i vojnici su premjestili koga su htjeli.

9 P: Dobro, to Vas nisam pitao. Recite mi da li je ijedan zatvorski objekat
10 po okončanju NATO bombardovanja ostao ceo ili su svi porušeni bombama.

11 O: Samo sportska dvorana je ostala. I kao što se može vidjeti na ovoj
12 fotografiji, uništena je učionica i biblioteka, a to su uništili sami Srbi; oni
13 su bacali ručne bombe.

14 P: Dobro. Sad mi odgovorite da li je 24. maja upravnik zatvora sa
15 nekoliko čuvara ušao među zatvorenike, doneo vam vodu, boksove cigareta, hranu i
16 tako dalje? To kažete na strani 7 u četvrtom pasusu. Je l' tako?

17 O: Ne, to nije tačno. To se dogodilo 23-eg. Dali su nam cigarete, i to u
18 ime nekog Mikija; on je bio načelnik zatvora.

19 P: A dobro, a kog dana su vas to, kako Vi navodite, ubijali?

20 O: Postrojili su nas 22-og.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro, znači... znači prethodnog dana su vas besomučno ubijali, a
2 narednog dana vam doneli vođu, cigarete, hranu i obavestili vas da će vas
3 evakuisati. Je l' Vi to tvrdite?

4 O: To im je bio posao i to im je još uvijek posao i danas.

5 P: A dobro, da li se Vi sećate, pošto ste Vi vodili evidenciju kao da ste
6 Vi upravnik zatvora, koliko je zatvorenika ukupno prevezeno autobusima i
7 kamionima? Rekli ste osam autobusa, četiri kamiona. Nije ni bitan taj broj,
8 nije... nije mi važan broj kamiona.. Koliko je zatvorenika prevezeno, evakuisano
9 odatle?

10 O: Rekao sam osam autobusa i četiri kamiona, a osim toga ne mogu ništa
11 reći sa sigurnošću.

12 P: Dobro. Ja imam, prema izveštaju, odnosno informaciju o napadu NATO
13 avijacije na Kazneno-popravni dom u Istoku, koju je dalo Ministarstvo pravde
14 kome ustvari i pripada nadležnost nad zatvorima, da je oko 800 vas prevezeno,
15 evakuisano u druge zatvore. Je li to otprilike taj broj ili nije?

16 O: Otprilike 770 je cifra koju bih ja rekao.

17 P: A posle četiri dana u zatvor Lipljan su, i Dubrave, dovedena još
18 dvadeset četvorica; je l' tako?

19 O: To je greška. Dovedli su dvadesetčetvoro još u Lipljan, ali ih posle
20 toga mi nikad više nismo videli i ti ljudi se vode kao nestali.

21 P: A dobro, recite mi da li je ta evakuacija sa mesta bombardovanja
22 spasila živote mnogim zatvorenicima. Eto, vas 800 je evakuisano u druge zatvore.
23 Da ili ne?

24 O: Možete li da ponovite to pitanje?

25 P: Pa, pitam Vas da li je evakuacija - znači evakuisali su Vas u tih
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 27.08.2002.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 osam autobusa, četiri kamiona i tako dalje - da li je ta evakuacija spasila vaše
2 živote, eto tih 800 zatvorenika?

3 O: Ima dve mogućnosti jer nije se više moglo ostati u kompleksu, nije
4 bilo vode, nije bilo hrane, sve je bilo razoreno, apsolutno nepogodno za
5 upotrebu i zato su nas poslali u Lipljan.

6 P: A da li znate da je zatvor bombardovan i posle 24. maja kad ste Vi
7 evakuisani?

8 O: Ne znam ništa o tome, ne znam ništa o onome što se dešavalo posle
9 24-oga.

10 P: Pa dobro, u glavnom ispitivanju ste objasnili da je protivvazдушna
11 odbrana pucanjem provocirala NATO avijaciju. Jeste to rekli?

12 O: Rekao sam da zaista jesu provocirali avione NATO-a nalazeći se van
13 teritorije zatvora, van kruga zatvora.

14 P: A dobro, je li Vi smatrate provokacijom ako neko puca na borbeno
15 sredstvo, u ovom slučaju letilice strane sile koja bombarduje vašu zemlju, ako
16 su neko brani od toga i upotrebljava sredstva protivvazdušne odbrane, da je to
17 provokacija?

18 O: Bilo je mnogo mesta odakle su mogli da provociraju pre nego iz
19 zatvora, a njihova namera je bila da nateraju NATO da nas napadne i da nas
20 ubije.

21 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, Vaše vreme ističe.
22 Imate još dva pitanja ako želite da ih postavite.

23 G. MILOŠEVIĆ:

24 P: Ta Vaša iskrivljena logika da je protivvazдушna odbrana od NATO
25
26
27
28
29
30

1 agresije provokacija važi i za ovu priču koju ste nam ovde ispričali kako u tom
2 višednevnom bombardovanju, koje ste i sami delimično bar opisali, nisu žrtve
3 prouzrokovane NATO bombardovanjem, nego navodno ubijanjem od strane stražara
4 koji su vas na kraju evakuacijom sa tog mesta spasili, i to vas 800.

5 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, ovo je govor. Vi ste
6 ta pitanja već postavili.

7 Gospodine Tapušković, imate li Vi pitanja?

8 G. TAPUŠKOVIĆ: Hvala, uvaženi sudije. Imam nekoliko pitanja.

9 Ispituje g. Tapušković:

10 P: Gospodine Krasnići, Vi ste u svom iskazu koji ste ranije dali rekli da
11 ste bili uhapšeni dok ste se vozili sa svojom porodicom prema Rožajima, a danas
12 ste kazali da to nije tačno, nego da ste upali u zasedu. Da li bi mogli da
13 objasnite u kakvu ste zasedu upali? Da li ste bili naoružani u momentu kada ste
14 upali u zasedu i da li ste uopšte bili u nekoj akciji vezanoj za aktivnost OVK?
15 Ako bi mogli to da objasnite.

16 O: Ja nisam rekao da sam bio naoružan tokom te zasede. Rekao sam da sam
17 bio sa porodicom. Bilo je albanskih kolaboranata koji su radili u to vreme za
18 Srbiju, koji su učestvovali u tome i zato sam to nazvao klopkom ili zasedom.

19 P: Hoćete da kažete da su Vam neki drugi Albanci Vama pripremili da dođe
20 do toga da Vas uhapse?

21 O: Da, upravo tako. To su bili Albanci koji su radili za Srbe.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: I rekli ste danas da su srpske vlasti imale informaciju da ste Vi bili
2 komandant; je l' tako?

3 O: Među onima koji su organizovali tu zasedu bilo je ljudi koji su imali
4 takva saznanja, da.

5 P: Vi ste zaista bili komandant?

6 O: Ne od 1. septembra pa nadalje. Ja sam se bio vratio svojoj profesiji
7 nastavnika u školi i radio sam kao nastavnik u školi.

8 P: No dobro, bili ste... bili ste jedno vreme komandant. I u postupku
9 koji je vođen protiv Vas, Vi ste kazali ovde u Vašem ranijem iskazu da niste... da
10 niste priznali da ste bili komandant, nego da ste bili samo pripadnik OVK i zato
11 ste dobili samo godinu dana zatvora.

12 O: Ministarstvo unutrašnjih poslova je znalo sve šta sam ja radio, dok su
13 sudske vlasti tokom suđenja o tome ćutale, inače danas ne bih bio živ.

14 P: Dobro, Vi ste... Vi ste, praktično, gospodine Krasnići, osuđeni samo
15 za ono šta ste priznali. Dobili ste godinu dana zatvora. Niste priznali ono
16 više; je l' tako?

17 O: Nisam priznao ništa.

18 P: Ne. Ranije ste kazali - to moram da Vam predočim - da ste u
19 postupku... Vi ste rekli - evo, na prvoj stranici Vašeg iskaza, deveti pasus -
20 Vi ste rekli da ste priznali da ste bili pripadnik OVK, ali niste priznali da
21 ste bili komandant. Tako ste rekli ranije.

22 O: Zakoni u Srbiji su prilično elastični. Mene su tokom istrage pitali
23 šta sam ja radio. Ja sam...

24 P: Hvala.

25 O: ... priznao da sam radio za UČK, ali su istražitelji o tome ćutali.

26

27

28

29

30

1 P: Ako možete, gospodine Krasniqi, samo kratko da mi odgovarate na ono
2 što Vas pitam. Rekli ste malopre da je u tom zatvoru, tu u Dubravi, bilo oko
3 hiljadu Albanaca uglavnom, je l' tako, ili samo Albanaca?

4 O: Većinom su bili Albanci. Bilo je vrlo malo Srba...

5 P: A da li možete da kažete uopšte koliko je bilo Srba, otprilike?

6 O: ... sedmorica ili osmorica.

7 P: A da. Dobro, hvala. Od tih Albanaca koji su bili u zatvoru, da li je
8 većina bila... pripadala OVK-u?

9 O: Vrlo mali deo njih.

10 P: Pa, Vi ste juče... ne, nego danas rekli da je bilo slučajeva da je
11 dolazilo do toga da su dobijali batine, ali da li je bilo ko od Albanaca za ovo
12 vreme pre 21. maja bio ugrožen tako da je njegov život bio ugrožen? Je li bilo
13 ijednoga Albanca koji do 21. maja u zatvoru izgubio život, odnosno do 19. maja?

14 O: Pa upravo iz tog razloga nisam priznavao da sam radio za UČK jer sam
15 znao da će me inače ubiti.

16 P: A ja sam Vas pitao da li je bilo ko ubijen u zatvoru pre 19. maja. To
17 je moje pitanje. A svi su... svi su bili ljudi albanske narodnosti.

18 O: Ne, niko nije ubijen, ali bilo je svakakvih maltretiranja i
19 zlostavljanja.

20 P: A da li je bilo ko ubijen nakon prebačaja u zatvor u Srbiji? Vi ste
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bili prebačeni u Požarevac. Da li je bilo koji od Albanaca potom dalje u tim
2 zatvorima bio ubijen?

3 O: Sigurno su neki ljudi ubijeni, ali ne znam nikakva imena. To sam već
4 rekao.

5 P: U zatvoru da l' znate da je bilo ko ubijen, dok ste boravili u
6 zatvoru?

7 O: Čuo sam da su neke ljude ubili u zatvoru u Nišu.

8 P: U kojem zatvoru i gde u Nišu? Znate li ime? O tome niste govorili
9 ranije ništa.

10 O: KP dom Niš.

11 P: Hvala. Ovo što mene interesuje vezano za Vaš iskaz, onoga dana kad Vam
12 je rečeno da ćete biti prebačeni u zatvor u Nišu, Vi ste ranije rekli: "Neki
13 zatvorenici koji su došli iz Niša rekli su da treba da spalimo ili uništimo", to
14 ste kazali i danas, "svoja lična dokumenta." I objasnili ste zašto je to
15 trebalo.

16 Dakle, to je bio dogovor između vas zatvorenika? To su zatvorenici
17 predložili?

18 O: Da, zbog gorkih iskustava koje su tamo imali.

19 P: I vi ste to spalili? /prevod engleskog transkripta: "Kako ste mogli da
20 zapalite vatru u zatvoru i"/ spalite dokumenta? Jedno pitanje.

21 O: /nedostaje simultani prevod/

22 G. TAPUŠKOVIĆ: Nemam prevoda.

23 SVEDOK: [simultani prevod] Bilo je zatvorenika, običnih zatvorenika koji
24 su...

25 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Neki od tih zatvorenika bili su osuđeni
26 zbog običnih zločina, običnih krivičnih dela. Imali su peroreze, upaljače, mala
27 se... sečiva.

28

29

30

1 G. TAPUŠKOVIĆ:

2 P: A ja pitam, pošto su bili u zatvoru, kako su uspjeli da dođu do vatre i
3 to onda zapale. Jer ako je bilo toliko zatvorenika...

4 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Tapušковиću, on je objasnio.
5 Rekao je da su neki od njih imali upaljače. Sada moramo stvarno da se potrudimo
6 da ubrzamo. Ja ne želim da Vas požurujem, ali moramo pokušati da ovo ubrzamo jer
7 smo već potrošili tri ili četiri sata na ovog svedoka.

8 G. TAPUŠKOVIĆ: Ja zaista uvek žurim i sasvim sigurno ću prekinuti onog
9 momenta kada mi Vi budete kazali.

10 P: Mene interesuje ovo. Zatvorenici u zatvoru nikada pri sebi nemaju
11 dokumenta. Sve što zatvorenik ima mora predati vlastima zatvora onoga momenta
12 kada uđe u zatvor. Kako to da su svi oni imali pri sebi dokumenta? Ako može to
13 prvo da objasni. Ili kako su došli do toga, na koji način su došli do svojih
14 dokumenata, ako su im dokumenta pre toga bila oduzeta?

15 O: Ja sam dobio svoju kaznu, rešenje o kazni, presudu i to sam spalio. U
16 toj presudi, u optužbi je pisalo da me optužuju za razne zločine; taj dokument
17 sam takođe uništio.

18 P: Hvala. Mene interesuje ovo: kada ste bili izvedeni na...napolje, ispred
19 zgrada u kojima ste boravili i kad vam je bilo rečeno da ćete biti prebačeni u
20 Niš, da li su ljudi to prihvatili ili su smatrali da ne bi trebali da idu sa

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Kosova i iz zatvora na Kosovu na teritorij Srbije? Da li je postojao otpor za
2 tako nešto u tom momentu?

3 O: Dva puta su nam rekli da ćemo biti poslani u Niš, 22. i 23. ponovo,
4 ako mislite na to vreme.

5 P: Ja mislim na to. I da li ste Vi to prihvatili ili ste imali otpor
6 prema takvom predlogu, obzirom da treba da budete prebačeni na teritoriju uže
7 Srbije?

8 O: Mi smo bili u zatvoru. Nismo imali nikakvog izbora; niko nas nije
9 pitao da li hoćemo da idemo ili nećemo. Ruke su nam bile vezane.

10 P: Hvala. Bombardovanje koje je usledilo, ovako kako ste kazali, 19.
11 maja, ali Vi ste u svom iskazu govorili i o vremenu između 24.03. i 21.05. I Vi
12 ste rekli... i Vi ste kazali da su avioni NATO-a... da ste ih često viđali na
13 nebu i videli ste povremeno granatiranje i bombardovanje u okolini Istoka.
14 Koliko je Istok blizu zatvora? Koliko puta ste pre 19. maja čuli da se
15 bombarduje okolina zatvora?

16 O: Bombardovali su oko zatvora nekoliko puta. Međutim to je bilo sa
17 udaljenosti, tačnije sa visine od dva kilometra i takođe oko Istoka. Bilo je
18 provokacija sa strane srpskih snaga. Oni su iz protivavionskih topova pucali na
19 NATO avione.

20 P: A koliko je puta tad... koliko je tada bombi palo? Da li ste, po
21 eksplozijama, mogli da ocenite?

22 O: 10. aprila, srpske snage su celog dana provocirale NATO.

23 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Časni Sude, ovo je možda interesantno,
24 ali pitam se koliko je relevantno.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da. Nastavite, gospodine Tapušковиću. Ja
2 Vas ljubazno molim da završite u roku od četiri minute.

3 G. TAPUŠKOVIĆ: Hoću.

4 P: Tenkovi, oklopni transporteri, protivavionski topovi su bili ispred
5 zatvora; nisu bili u okviru zatvorske površine?

6 O: Kao što sam rekao, oni su bili blizu Kotline i blizu upravne zgrade
7 zatvora.

8 P: Ja Vas nisam razumeo danas kada ste govorili. Vi ranije niste kazali
9 nigde u svom iskazu da su NATO bombe pogodile ta oruđa. Danas ste rekli da su ta
10 oruđa bila uništena. Ili ne?

11 O: Nisam to pomenuo u izjavi jer me niko o tome nije pitao. Rekao sam da
12 su 24-og nas otpremili u Lipljan i videli smo da je ta oprema, to naoružanje
13 uništeno bombardovanjem.

14 P: To ranije niste kazali. Dve... dve teme još imam. U tom bombardovanju,
15 ljudi koje ste videli da su stradali, jesu li imali spoljne ozlede na telu? Je
16 li to bilo vidljivo da su bili pogođeni u telu od delova bombi koje su bačene?
17 Da li je bilo vidljivo da su bili pogođeni?

18 O: Ne razumem baš Vaše pitanje.

19 P: Da li je na svakom od ljudi koje ste videli da su stradali bilo
20 tragova povreda, uda... pogodaka u njih?

21 O: Mislite povrede i rane od napada srpskih snaga ili od NATO-a?

22 P: Od granata, od metaka od... /prevod engleskog transkripta: " uopšteno
23 govoreći." /

24 O: Bilo je puno ljudi koji su ranjeni.

25 P: Ovi koji su izgubili živote, jesu li bili os... povređeni? Je l' njihovo
26 telo imalo na sebi rane?

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 O: Naravno, jesu.

2 P: Zašto Vas pitam? Da li ste videli ikoga ko je prestao da... čiji je
3 život prestao, a da na sebi nije imao nikakvih povreda? Da li ste videli da je
4 bilo takvih ljudi koji nisu imali spoljnih povreda, a bili su izgubili život?

5 O: Iz onoga šta sam čuo od drugih ljudi, dvoje ljudi je poginulo na takav
6 način, ali ne znam ništa više o tome.

7 P: Vi ne znate da je dvadeset...

8 O: To su ljudi koji nisu imali spoljnih povreda.

9 P: ... da su 23 čoveka izubili život, a da nisu imali nikakvih spoljnih
10 povreda, već da su im se raspukla pluća? Je l' Vi znate to ili ne znate? Ako ne
11 znate, ne znate.

12 O: To uopšte nije istina. To nije istina.

13 P: Hvala. I zadnja... zadnja stvar, tiče se ovoga: Vi ste u svom iskazu
14 rekli da to što se dogodilo kada su padale bombe je bilo zastrašujuće iskustvo.
15 "Mogli smo samo da se molimo da bombe i rakete ne padnu i ne eksplodiraju u
16 našoj blizini," dakle da ste osećali veliki strah od tih bombi. Jeste li osećali
17 strah? Je li to zaista bilo zastrašujuće iskustvo kako ste kazali?

18 O: Da je NATO sve nas ubio, bili bismo svi srećni, svih 900 nas. Bili
19 bismo srećni da su nas ubili.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala, gospodine Krasnići.

2 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ja bih hteo da pitam jednu stvar.

3 Gospodine Krasnići, ako se dobro sećam, rekli ste da je ukupan broj
4 zatvorenika koji su bili postrojeni rano ujutro 22. bio oko 800, tačnije do 800;
5 je li tako?

6 SVEDOK: [simultani prevod] Da, otprilike.

7 SUDIJA KWON: [simultani prevod] I onda, odjednom, počele su da padaju
8 granate, da vas gađaju bombama i napadača je bilo oko 20. Možete li da date
9 svoju procenu koliko je ukupno tada ubijeno zatvorenika od strane Srba?

10 SVEDOK: [simultani prevod] Tokom tog incidenta kada smo bili postrojeni,
11 ja bih rekao da je ubijeno 97-oro ljudi.

12 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Hvala.

13 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Nisam nameravao da bilo što pitam, ali
14 sada želim.

15 Dodatno ispituje g. Ryneveld:

16 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

17 P: Rekli ste da vas je bilo oko 800 postrojenih. Da li niste rekli ranije
18 tokom ovog dana da neki ljudi, za koje ste mislili da su tamo, od tih 930, da su
19 zapravo bili na sportskom terenu... da zapravo nisu bili na sportskom terenu,
20 nego su se krili na drugim mestima?

21 O: Da.

22 P: Bilo je oko 100 i nešto zatvorenika koji nisu tog jutra bili
23 postrojeni, 22. maja?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Nisu svi bili u tom stroju. Neki su još uvek bili u svojim ćelijama,
2 spavali. Neki su se nalazili na drugim mestima.

3 P: Hvala.

4 G. RYNEVELD: [simultani prevod] Tu su sva pitanja koja imam. Međutim, ima
5 nekoliko administrativnih stvari koja bih hteo da raspravimo. Druga fotografija
6 koja je bila priložena uz izjavu... izjava nije dokazni predmet, ali fotografija
7 jeste. Ona takođe treba da bude uvedena u dokazni materijal.

8 To su sva moja pitanja. Hvala.

9 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Tužilaštva 290.

10 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Krasnići, time je Vaše
11 svjedočenje završeno. Hvala Vam što ste došli svjedočiti ovdje na Međunarodni
12 sud. Sada možete ići.

13 [Svedok se povlači]

14 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, sljedeći svjedok je na vratima i
15 molim sudskog poslužitelja da uvede sljedećeg svjedoka prije nego što ovog
16 svjedoka odvede sve do sobe za svjedoke. To će nam uštediti nešto vremena.

17 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Kakva je situacija sa ovom svjedokinjom?

18 G. NICE: [simultani prevod] Ona može ostati i sutra, ali ja mislim da
19 ćemo mi njezin glavni iskaz /prevod engleskog transkripta: "putem mehanizma
20 92bis"/, a možda čak i nešto više uspjeti izvesti još i jutros. Ona je došla
21 svjedočiti o vrlo kratkim stvarima.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MAY: /prevod engleskog transkripta: "Imamo još četvrt sata."/
2 G. NICE: [simultani prevod] U svakom slučaju ne smijemo trošiti vrijeme.
3 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Molim svjedokinju da pročita svečanu
4 izjavu.
5 GĐA SVEDOK: [simultani prevod] Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu,
6 cijelu istinu i ništa osim istine.
7 SVEDOK: JACKY ROWLAND
8 [Gđa svedok odgovara putem prevodioca]
9 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite sjesti.
10 Ispituje g. Nice:
11 [Tužilac ispituje putem prevodioca]
12 P: Molim Vaše puno ime i prezime.
13 O: Jacklin Debra Rowland.
14 P: Vi ste novinar BBC-a?
15 O: Da.
16 P: Vi ste dali izjavu Tužilaštvu 14. novembra 2001?
17 O: Da.
18 P: I Vi ste ovdje jučer, pred službenikom ovoga Suda, potvrdili tačnost
19 te izjave?
20 O: Da.
21 G. NICE: [simultani prevod] Tu izjavu, molim da se uvrsti u dokazni
22 materijal zajedno sa popratnim dokumentima.
23 Imat ćemo dva kratka video inserta koja ćemo pogledati u okviru našega
24 sažetka. Mislim da je video kabina spremna i ja ću im reći kada mi trebaju ti
25 inserti.
26 Sažetak svjedočenja ove svjedokinje glasi ovako: njoj je 38 godina
27
28
29
30

1 i ona radi za BBC. Godine 1998. i 1999. radila je za BBC u Beogradu i na Kosovu.
2 Tokom tog perioda, posjetila je mnogo lokacija, uključujući i zatvor Dubrava u
3 općini Istok na Kosovu. Ona je zatvor posjetila dva puta - prvi puta 21. maja
4 1999. Taj puta svjedokinja je posjetila zatvor u Dubravi zajedno sa svojom
5 televizijskom ekipom, prevodiocima i drugim međunarodnim novinarima. Tu grupu
6 dočekaao je čovjek koji se predstavio kao upravnik zatvora, a sa njim je bio i
7 jedan istražni sudac. Sudac je rekao da nije siguran što se dešava unutar
8 zatvora, da je bilo panike, da su neki zatvorenici pobjegli iz ćelija, a da su
9 stražari pustili druge iz humanitarnih razloga.

10 Istražni sudac rekao je toj grupi da je NATO bombardirao zatvor i ubio
11 nekoliko zatvorenika.

12 Unutar zatvora gospođica Rowland vidjela je izvjestan broj leševa, manje
13 od 20, koji su ležali na različitim mjestima van zatvorskih zgrada. Činilo se da
14 su leševi obučeni u civilnu odjeću. Svjedokinja je također primijetila da na
15 zatvoru nema velike štete. Međutim, na onom mjestu na koje su nju pustili
16 vanjski zid bio je srušen, odnosno probijen. Isto tako vidjela je kako gotovo
17 100 zatvorenika stoje postrojeni blizu vanjskog zida i kako uz njih stoje
18 stražari sa uperenim puškama. Stražari su nosili plave uniforme. Međutim jedan
19 stražar bio je naoružan kalašnjikovom, nosio je preštopani prsluk, crnu bejzbol
20 kapu, crnu košulju i crne hlače. I ona je o tome napravila izvještaj.

21 Molim da sada pogledamo prvi insert. To je, znači, njezin televizijski
22 izvještaj.

23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

[Gleda se video-snimak]

"JACKY ROWLAND: /nedostaje simultani prevod/

ISTRAŽNI SUDIJA: Pa već drugi put se vrši bombardovanje... /nedostaje
simultani prevod/

JACKY ROWLAND: /nedostaje simultani prevod/"

G. NICE: [simultani prevod] Hvala. U redu, zaustavimo se ovdje.

P: Gospođice Rowland, da razjasnimo jednu stvar. Prva osoba sa kovrčavom
kosom je bio istražni sudac, a osoba sa zelenim preštopanim prslukom kojeg ste
spomenuli, je nosio kalašnjikov i pištolj u drugoj ruci?

1 O: Da.

2 G. NICE: [simultani prevod] Nastavljamo sa sažetkom. 24. maja 1999.
3 godine gospođica Rowland po drugi puta je posetila zatvor zajedno sa drugim
4 novinarima i televizijskom ekipom. Isti taj čovjek, istražni sudac, i tada je
5 bio tamo, ali nije bilo upravnika.

6 Svjedokinja je primijetila da je u prethodnih nekoliko dana zatvor teško
7 oštećen. Činilo se da u zatvoru nema živih zatvorenika. Rečeno joj je da je NATO
8 cijelog vikenda bombardirao zatvor i da su svi zatvorenici uklonjeni iz zatvora.

9 Iskaz ove svjedokinje je da iako je zatvor bio napušten, njoj i drugim
10 novinarima nije bilo dozvoljeno da se slobodno kreću unutar zatvora, nego su
11 bili pod pratnjom i odveli su ih samo na neka mjesta. Ona je primijetila da su
12 stražari koji su tada bili prisutni, bili obučeni u zelene maskirne uniforme i
13 navlakama na glavama sa prorezima za oči. Svjedokinja je tada prebrojala
14 otprilike 44 mrtva zatvorenika van zgrada. Mnoga su tijela bila prekrivena
15 dekami. Ona smatra da taj broj uključuje i leševe koje je vidjela prilikom
16 prethodne posjete, a koji su bili ostavljeni tamo gdje su ležali. Isto tako
17 vidjela je oko 25 leševa na jednoj hrpi u jednoj zgradi. Činilo se da ti ljudi
18 nisu izgubili život u toj zgradi i svjedokinja je zaključila da su oni nakon
19 smrti premješteni tamo. Primijetila je također da su mnogima hlače bile skinute
20 do koljena i da im se vidio donji veš. Činilo se da su svi leševi bili mrtvi
21 duže od jednog dana jer se boja kože počela mijenjati. Isto tako primijetila je
22 vreće sa pijeskom na krovu jedne manje zgrade blizu zatvora, međutim van
23 zatvorskog zida.

24 I o tome je podnijela izvještaj. Molim da sad pogledamo naš drugi insert.

25

26

27

28

29

30

1 [Gleda se video-snimak]
2 "JACKY ROWLAND: /nedostaje simultani prevod/
3 ISTRAŽNI SUDIJA: Na ovom mestu je izvršeno najveće... /nedostaje
4 simultani prevod/
5 JACKY ROWLAND: /nedostaje simultani prevod/"
6 G. NICE: [simultani prevod] Time je završen naš sažetak. Video traka koju
7 smo vidjeli sadrže inserte iz K119 /u engleskom transkriptu: "991"/ i molim da
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

utorak, 27.08.2002.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladen s transkriptom na engleskom jeziku.

1 se tome dade posebni dokazni broj.

2 SUDIJA MAY: [simultani prevod] U redu. Jedan broj za izjavu, jedan broj
3 za video.

4 SEKRETAR: [simultani prevod] Izjava 291, a video 292.

5 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Nice, primijetio sam da se u
6 ovom paketu nalaze dvije izjave.

7 G. NICE: [simultani prevod] Radi se o tome da izjava koja je dana na
8 potpis gospođici Rowland nije imala *footer*. Druga izjava je identična ovoj prvoj
9 izjavi.

10 SUDIJA MAY: [simultani prevod] U redu, unakrsno ispitivanje nastaviti ćemo
11 sutra. Gospođice Rowland, ako sam dobro shvatio, Vi se možete sutra ovamo
12 vratiti na unakrsno ispitivanje. Ja Vam se zahvaljujem što ste našli vremena za
13 to. Sutra ćemo nastaviti raspravu u 9.00 sati ujutro.

14 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, prije nego što odemo, svjedok
15 koji dolazi odmah nakon gospođice Rowland, to je gospođa Imeraj i znam da je
16 bilo nekih poteškoća uvezi procesa *bisiranja* njezine izjave. Međutim, nadam se
17 da ćemo to završiti danas. I naravno, mi bismo željeli da nam u jednom času
18 kažete da li je takav proces prihvatljiv za njezin slučaj. Ja mislim da je ona
19 prva osoba koja se bavi konkretnim masakrom. I naravno, tu se uvijek radi o
20 pitanju u kojoj se mjeri neka izjava poklapa sa nekom drugom izjavom, u kojoj
21 mjeri je to poklapanje i ponavljanje i molim Vas da to razmotrite.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Razmotrit ćemo njezinu izjavu obavijestit
2 ćemo Vas o tome sutra.

3 Gospođice Rowland, moram Vam još jednu stvar reći, i to formalno: Budući
4 da je Vaše svjedočenje započelo, molim Vas da sa nikim ne razgovarate o Vašem
5 svjedočenju sve dok se ono ne privede kraju, a to se odnosi i na pripadnike tima
6 Optužbe.

7 Rasprava se nastavlja sutra ujutro u 9.00h.

8 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

9 ... Sednica završena u 13.42h.

10 Nastavak zakazan za sredu,

11 28.08.2002. u 09.00h.

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30